

Projektant:

mPlan

44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

Biuro Planowania Przestrzennego

Piotr Łapeta

tel. 601 40 57 32

NIP 6462130651

e-mail mplan.biuro@gmail.com

Zamawiający :

Wójt Gminy Włodowice

42-421 Włodowice, ul. Krakowska 26

Przedsięwzięcie:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obszaru miejscowości Włodowice w Gminie Włodowice

Temat opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowanie:

mgr inż. arch. Piotr Łapeta

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	4
2. Przedmiot prognozy.	7
2.1 Podstawa prawna opracowania.	7
2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.	8
3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.	9
3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.	9
4. Stan i zasoby środowiska.....	10
4.1 Rzeźba terenu.	10
4.2 Gleby. 10	
4.3 Kopaliny.	12
4.4 Krajobraz.	13
4.5 Istotne cechy klimatu.	13
4.6 Aktualny stan jakości powietrza.	14
4.7 Hałas. 15	
4.8 Wody powierzchniowe.	17
4.9 Wody podziemne.	22
4.10 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.	23
4.11 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.	23
4.12 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.	25
5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.	28
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.....	28
7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.....	29
8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.	29
9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.....	31
10. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją planu.....	31
10.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.	32
10.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.	32
10.3 Zagrożenia dla powietrza.	32
10.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.	33
10.5 Zagrożenia dla krajobrazu.	33
10.6 Zagrożenia dla klimatu.	34
10.7 Hałas. 35	
11. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń. 35	
12. Zanieczyszczenie powietrza.	37
13. Parkingi i drogi.	37
13.1.1 Działalność usługowa.	37
13.1.2 Wnioski.	39
13.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi. 39	
13.3 Ochrona powierzchni ziemi.	43

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

<i>13.4 Hałas i wibracje.</i>	43
<i>13.5 Emitowanie pól elektromagnetycznych.</i>	44
<i>13.6 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.</i>	46
<i>13.7 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.</i>	47
<i>13.8 Ocena wpływu ustaleń planu na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.</i>	48
<i>13.9 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.</i>	49
14. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	49
15. Ocena określonych w projekcie planu warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.	55
16. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie planu.	55
<i>16.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.</i>	55
<i>16.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.</i>	55
17. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem planu.	56
18. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń planu.	58
19. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń planu.	60
20. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.	61

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. 283 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem prognozy jest oddziaływanie na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obszaru miejscowości Włodowice w Gminie Włodowice obejmującego obszar określony na załączniku graficznym do uchwały nr 235/XXVIII/2018 Rady Gminy Włodowice z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obszaru miejscowości Włodowice w Gminie Włodowice.

Zgodnie z uchwałą w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. planu miejscowego opracowaniem projektu planu dotyczy fragmentów miejscowości Włodowice w gminie Włodowice.

Dla obszaru miejscowości obowiązuje Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych miejscowości Włodowice w Gminie Włodowice, uchwalony Uchwałą Nr 134/XIX/2004 Rady Gminy Włodowice z dnia 07.12.2004 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nr 14 z 2 lutego 2005 r. oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Włodowice w gminie Włodowice obejmującej fragmenty obszaru miejscowości Włodowice, uchwalony Uchwałą Nr 26/V/2011 Rady Gminy Włodowice z dnia 30 marca 2011 roku, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nr 118 z 2 czerwca 2011 r., poz. 2260.

Zgodnie z obowiązującym planem miejscowym, tereny objęte opracowaniem w większości znajdują się w granicach terenów rolniczych.

Opracowanie planu jest niezbędne do realizacji swobody korzystania z własności w zakresie wynikającym z art. 21 i 64 Konstytucji RP i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Opracowanie planu ma na celu określenie przeznaczenia, zasad zagospodarowania tego terenu, a także zasad jego obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem prognozy jest określenie możliwych do wystąpienia w środowisku przyrodniczym skutków, wynikających z realizacji ustaleń planu. W prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem, jak również przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego pod kątem czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera m.in. analizę stanu i zasobów środowiska:

- obszar objęty planem jest położony:
 - część obszaru objętego planem – w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 Częstochowa Wschód,
 - część obszaru objętego planem – w granicach projektowanego obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 Częstochowa Wschód,
 - część obszaru objętego planem – w otulinie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”,
 - część obszaru objętego planem – w granicach Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”,
 - w strefie ograniczeń w zagospodarowaniu terenu położonego w odległości mniejszej niż 50 m, niż 150 i 500m od linii rozgraniczającej terenu cmentarza 1ZC,
 - część obszaru objętego planem – w granicach strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wody,
- obszar objęty planem znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000,
- na obszarze objętym planem nie występują tereny górnicze, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary osuwania się mas ziemnych,
- w obszarze objętym planem występują zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
- w obszarze objętym planem występuje obszar zabytkowy wpisany do rejestru zabytków,
- na obszarze objętym planem nie występują udokumentowane złoża kopalin.

W prognozie zawarto ocenę istniejącego stanu środowiska w obszarze objętym opracowaniem – środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane antropopresji o znacznym stopniu nasilenia.

Kolejno przeprowadzono symulację wariantu „0”, który w tym przypadku oznacza sytuację, kiedy

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6.

plan nie zostałby uchwalony i proponowane w nim rozwiązania nie zostaną zrealizowane. W przypadku braku realizacji dokumentu w obszarze objętym opracowaniem będą obowiązywały ustalenia dotychczas obowiązującego planu miejscowego.

Następnie dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu. W prognozie przeanalizowano określone w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, w zakresie wymaganym ustawą, między innymi pod kątem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju i zgodności z warunkowaniami ekofizjograficznymi.

W toku ww. analiz stwierdzono, że ustalenia projektu planu w niewielkim stopniu wpłyną na zmianę warunków obecnie istniejących. Projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia planu nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzone do projektu planu zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania terenu i kształtowania ładu przestrzennego, spowodują, że będzie to kontynuacja i uzupełnienie istniejącego zainwestowania tego obszaru.

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w planie zasad zagospodarowania wprowadzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen przedstawiono w formie opisowej i graficznej.

Przestrzeganie wszystkich ustaleń planu zapewni ochronę tego obszaru i zabezpieczy w pełni walory środowiskowe, przyrodnicze i kulturowe.

Ustalenia planu zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza obszarem opracowania oraz poza terenem gminy. Wszystkie istotne propozycje zapisów chroniących środowisko zostały wprowadzone do projektu planu. Ustalenia planu nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania lub utrudnień w funkcjonowaniu istotnych korytarzy ekologicznych. Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji ustaleń planu. Projekt planu nie wprowadza także żadnych zmian w stosunku do aktualnego sposobu użytkowania tych terenów, które mogłyby wpłynąć na znaczący wzrost emisji hałasu lub które mo-

głyby stanowić istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Realizacja ustaleń planu nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Ustalenia planu zapewniają ochronę środowiska m.in. poprzez objęcie terenów zabudowy (docelowo) zorganizowanym systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków. Zapisy projektu planu uwzględniają niezbędne powiązania z planami i programami nadrzędnymi i równorzędnymi, nie mają też wpływu na cele ochrony i spójność sieci obszarów Natura 2000. W prognozie wskazano ustalenia planu uwzględniające cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, w tym w szczególności na cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, takie jak dążenie do objęcia systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego.

Przestrzeganie ustaleń planu, rozwiązań zaproponowanych w prognozie, indywidualnych rozwiązań projektowych dla planowanej inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska to warunki konieczne by wyeliminować lub ograniczyć lokalne ujemne zmiany w środowisku naturalnym. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie planu nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wyływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

2. Przedmiot prognozy.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obszaru miejscowości Włodowice w Gminie Włodowice obejmującego obszar określony na załączniku graficznym do uchwały nr 235/XXVIII/2018 Rady Gminy Włodowice z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obszaru miejscowości Włodowice w Gminie Włodowice.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt planu, który zawiera część tekstową i graficzną.

Obszar objęty planem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2.1 Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udo-

stępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. 283 z późn. zm).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zawierciu.

2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Opracowanie wykonano w oparciu o analizę materiałów kartograficznych w różnych skalach oraz dostępnych artykułów naukowych, prac monograficznych i studialnych oraz materiałów planistycznych. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Podczas badań terenowych zwrócono szczególną uwagę na zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności człowieka.

W pierwszej kolejności zdefiniowano zakres przestrzenny prognozy oraz stworzono ramy dla analizy i oceny obszaru badań, celem określenia powiązań i zależności obszaru objętego opracowaniem z otoczeniem oraz oddziaływań, których przewidywany wpływ na środowisko może mieć niepożądane skutki.

Ocenę skutków wpływu ustaleń projektu planu na środowisko oparto na analizie uwarunkowań środowiska przyrodniczego i jego wrażliwości na zakłócenia związane z działalnością antropogeniczną w powiązaniu z analizą przewidywanych zagrożeń wynikających z realizacji ustaleń projektu planu.

Podczas oceny oddziaływań, które będą następstwem realizacji ustaleń projektu planu wzięto pod uwagę:

- charakter zmian (pozytywne i negatywne),
- sposób oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne i skumulowane),
- czas trwania oddziaływań (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe).

Wnioski do projektu planu sformułowano w oparciu o zapewnienie podstawowego funkcjonowania terenów przyrodniczych, ochrony obszarów cenniejszych położonych w granicach gminy i w jej sąsiedztwie oraz zgodności projektu planu ze wskazaniem do zagospodarowania wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego.

Skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na obszar Natura 2000 Ostoja Kroczycka PLH240032 oraz na środowisko zostały oszacowane poprzez prognozowanie zmian poszczególnych elementów środowiska, a także prognozowanie oddziaływań na przedmiot i integralność obszarów Natura 2000 i powiązania z innymi obszarami Natura 2000. Punktem odniesienia był aktualny stan środowiska określony w opracowaniu ekofizjograficznym.

Na podstawie zastosowanych metod, analiz i ocen sformułowane zostały wnioski odnośnie rozwiązań przyjętych w projekcie planu w aspekcie ich wpływu na środowisko oraz przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000 oraz powiązania z innymi obszarami a także sprecyzowane zalecenia odnośnie sposobów minimalizacji potencjalnie negatywnych skutków.

Istotnym elementem okazało się wskazanie metod monitorowania zjawisk zachodzących w analizowanych obszarach oraz skuteczności prowadzonej dla nich polityki ekologicznej.

Na podstawie analizy uwarunkowań środowiskowych, obejmujących zwłaszcza stopień wrażliwości i podatności środowiska na degradację oraz ustaleń planu dotyczących projektowanych sposobów zagospodarowania terenów – dokonano weryfikacji rozwiązań planistycznych.

Ponadto w prognozie sprawdzono zgodność planu z nadrzędnymi i równoległymi planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.

3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Gmina Włodowice leży w północno-zachodniej części powiatu zawierciańskiego w województwie śląskim.

Gmina Włodowice graniczy z gminą Kroczyce, Myszków, Niegowa, Zawiercie, Żarki.

Powierzchnia gminy, w skład której wchodzi 10 sołectw, wynosi 7679 ha. Zgodnie z danymi GUS w 2014 r. gminę Włodowice zamieszkiwało 5297 mieszkańców.

Zgodnie z uchwałą w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. planu miejscowego opracowaniem projektu planu dotyczy fragmentów miejscowości Włodowice w gminie Włodowice.

Dla obszaru miejscowości obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych miejscowości Włodowice w Gminie Włodowice, uchwalony Uchwałą Nr

134/XIX/2004 Rady Gminy Włodowice z dnia 07.12.2004 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nr 14 z 2 lutego 2005 r. oraz Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Włodowice w gminie Włodowice obejmującej fragmenty obszaru miejscowości Włodowice, uchwalony Uchwałą Nr 26/V/2011 Rady Gminy Włodowice z dnia 30 marca 2011 roku, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nr 118 z 2 czerwca 2011 r., poz. 2260.

Zgodnie z obowiązującym planem miejscowym, tereny objęte opracowaniem w większości znajdują się w granicach terenów rolniczych.

Zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi na terenie gminy Włodowice obszary przeznaczone pod zabudowę (tereny zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej, przemysłowej i inne) stanowią łącznie 11% powierzchni gminy. Dominującym rodzajem przeznaczenia terenu są lasy (prawie 48%) i tereny rolnicze, pod które przeznaczone jest ok. 37,4% obszaru gminy.

W obowiązujących planach miejscowych wyznaczono łącznie 849,6 ha terenów zabudowy.

Z analizy stopnia wykorzystania planu miejscowego wynika, że pod zabudowę jest obecnie wykorzystane ok. 554 ha, co stanowi 65% powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych i 7,2% powierzchni całej gminy.

Niewykorzystanych pod zabudowę terenów 296 ha, co stanowi 35% powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych.

W strukturze użytkowania gruntów na podstawie danych GUS dominują użytki rolne, które zajmują ponad 50,7% obszaru gminy i lasy (38,46%). Grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują około 5,51% powierzchni obszaru gminy.

4. Stan i zasoby środowiska.

4.1 Rzeźba terenu.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski obszar gminy położony jest w podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska. Większość obszaru gminy znajduje się w mezoregionie Wyżyna Krakowsko-Częstochowskiej, jedynie południowo-zachodnia część obszaru Rudnik i Skałki znajduje się w mezoregionie Wyżyny Woźnico-Wieluńskiej.

Wyżyna Częstochowska rozciąga się między przełomową doliną Warty od Częstochowy po Mstów na północy, a tzw. Bramą Wolbromską i doliną Białej Przemszy na południu. Od zachodu góruje nad Obniżeniem Górnej Warty, ku któremu opada kilkudziesięciometrowym progiem (kuestą) o

nierównym zarysie. Zbudowana jest z wapieni górnourajskich zdenudowanych przez trzeciorzędowe procesy krasowe, czego śladem są skaliste ostańce wapienne, tzw. mogoty. Płaskie doliny są wypełnione piaskami z okresu zlodowacenia odrzańskiego. Odprowadzają one wody tylko okresowo, podczas wiosennych roztopów lub po obfitych letnich opadach burzowych i noszą nazwę „wodące”.

Wyżyna Częstochowska obejmuje znaczną część obszaru gminy (ok 75 %), a rzeźba terenu jest tu falisto-pagórkowata, z malowniczymi wapiennymi wzgórzami i ostańcami skalnymi w rejonie Morska, Rzędkowic i Parkoszowic.

Obniżenie Górnowiąrciańskie jest subsekwentna bruzdą u podnóża kuesty Wyżyny Częstochowskiej między Zawierciem a Częstochową, wypreparowaną w mało odpornych na erozję rudonośnych iłach środkowourajskich, przykrytych piaskami i glinami czwartorzędowymi. Obniżeniem płynie Warta, która bierze początek we wsi Kromołów na Wyżynie Częstochowskiej, kieruje się na zachód od Zawiercia, skąd płynie ku północo-zachodowi. Rzeźba terenu jest tu płaska lub niskofalista, obszar jest przeważnie zalesiony.

Fragmety powierzchni omawianego obszaru zostały zmienione antropogenicznie na skutek eksploatacji kopalni, głównie kamienia wapiennego, rud żelaza oraz gliny. W wyniku tej działalności powstały zagłębienia terenu, niecki osiadania i hałdy. Niektóre zagłębienia wypełniła woda. Również ukształtowanie dolin niektórych cieków wodnych zostało sztucznie zmienione poprzez budowę stawów hodowlanych i budowli piętrzących – stawy Zdów w dolinie rzeki Białki, stawy w Górze Włodowskiej i Jaworzniku, zbiornik PZW Sazan i stawy rybne „Górnikówka”.

Na obszarze występowania utworów jury górnej gruntami budowlanymi są przeważnie wapień (grunty skaliste), piaski (grunty sypkie) i gliny deluwialne. Wody gruntowe zalegają przeważnie na znacznej głębokości. Trudności budowlane mogą wynikać z dużego nachylenia terenu i nierówności stropu wapieni (w wykopach pod fundamenty mogą występować grunty o różnej nośności – wapień płytko pod powierzchnią terenu lub piaski, pyły, gliny) oraz z występowania miejscami tzw. wód zawieszonych. Tylko w dolince Białki Zdowskiej warunki budowlane są niekorzystne ze względu na możliwość występowania gruntów organicznych i płytkie położenie zwierciadła wód gruntowych.

Poza obszarem występowania wapieni podłoże gruntowe stanowią głównie osady czwartorzędowe oraz występujące miejscami zwietrzałe utwory jury środkowej i dolnej reprezentowane przez grunty sypkie i spoiste.

W rejonie Rudniki-Włodowice prowadzona była odkrywkowa i podziemna eksploatacja rud żelaza,

co doprowadziło do deformacji powierzchni terenu (doły poeksploatacyjne, osiadanie terenu nad wyrobiskami podziemnymi, zwały skały płonej). Warunki geotechniczne na terenach górniczych są niekorzystne.

W obszarze objętym opracowaniem obszary występowania poszczególnych rodzajów powierzchniowych utworów geologicznych układają się w formie pasów o przebiegu z północnego zachodu na południowy wschód. Począwszy od strony wschodniej występuje pas występowania piasków i żwirów sandrowych, następnie wapieni, margli, dolomitów, wapieni z krzemieniami, mułowców i piaskowców glaukonitowych. Kolejny pas tworzą wapienie, margle, iłowce, mułowce, zlepieńce, piaskowce, gezy, piaski z wkładkami syderytów, następnie występuje obszar piasków i żwirów sandrowych oraz obszar występowania piaskowców, mułowców, iłowców, z wkładkami syderytów przy zachodniej granicy miejscowości.

4.2 Gleby.

W strukturze gruntów gminy przeważają użytki rolne. Stanowią one około 51% ogólnej powierzchni, z czego grunty orne zajmują około 79%. Gmina Włodowice charakteryzuje się przeciętnymi warunkami glebowymi w aspekcie przydatności rolniczej. Najkorzystniejsze warunki glebowe, do prowadzenia działalności rolniczej, występują na fragmentach miejscowości Włodowice, Rudniki i Zdów. Występują tam niewielkie w skali gminy kompleksy gleb III klasy bonitacyjnej. Na pozostałych terenach gminy jakość gleb jest niższa.

Utrudnieniem dla działalności rolniczej jest znaczne wyniesienie powierzchni terenu zwłaszcza w części wschodniej gminy np. w miejscowości Zdów oraz miejscowe większe nachylenie zboczy. Nieregularne ukształtowanie terenu z wieloma pagórkami podatnymi na działanie czynników erozyjnych, liczne wychodnie wapiennych osadów jurajskich oraz wykształcone na takim podłożu gleby o dość płytkim profilu zaliczane przeważnie do V i VI klasy bonitacyjnej decydują o niskiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Na gruntach ornych występują w większości gleby żytne słabe i bardzo słabe.

Na terenie gminy nie istnieje żaden punkt krajowego monitoringu gleb oraz nie były prowadzone badania użytków rolnych. Zjawisko zanieczyszczenia gleb na terenie gminy Włodowice może odnosić się głównie do obecności metali ciężkich (kadm, ołów, nikiel, miedź, cynk) i ropopochodnych. Zanieczyszczenia te mogą występować przede wszystkim w sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu pojazdów oraz wokół dzikich wysypisk odpadów. Na terenach rolniczych mogą występować zanieczyszczenia chemicznymi środkami do produkcji rolnej w wyniku ich niewłaściwego stosowania.

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6.

We wschodniej części miejscowości występują gleby rędziny, a w zachodniej - gleby rdzawe, bielicowe.

4.3 Kopaliny.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, tereny ani obszary górnicze.

4.4 Krajobraz.

Pod względem krajobrazu naturalnego obszar gminy można podzielić na dwa obszary.

Obszar Wyżyny Częstochowskiej charakteryzuje falisto-pagórkowate ukształtowanie terenu. Wzgórza ze skalistymi ostańcami wapiennymi i innymi formami i zjawiskami krasowymi jak jaskinie i doliny „wodące” decydują o malowniczości terenu. Zachodnią krawędź wyżyny Częstochowskiej stanowi malownicza kuesta jurajska, wyraźnie zaznaczona w rejonie Włodowic.

Warta płynie w pobliżu zachodniej granicy gminy. W obniżeniu Górnej Warty zachowało się sporo powierzchni zalesionych. Występują tu piaszczysto-żwirowe pagórki i ostańce związane z recesją zlodowacenia odrzańskiego (okolice Rudnik) oraz formy antropogeniczne związane z prowadzonym tu dawniej wydobywaniem rud metali.

Obszar gminy stanowi dość typowy fragment Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, z urozmaiconym krajobrazem jurajskim, obfitującym w ostańce wapienne, nasłonecznione wzgórza, wilgotne, zalesione doliny, i wypowo zachowane fragmenty lasów.

Najważniejszym walorem przyrodniczym i zarazem największą atrakcją turystyczną Włodowic są Skałki Rzędkowickie na terenie miejscowości Rzędkowice, które stanowią grupę skalnych ostańców i bloków skalnych np. Wysoka, Okiennik Mały, Urwiste Skały, zbudowanych z wapieni skalistych.

We Włodowicach i Rudnikach znajdują się zbiorniki wodne, tak nieliczne na obszarach Jury Krakowsko – Częstochowskiej.

Obszarami gminy o najwyższych walorach krajobrazowych są następujące tereny:

- zbocza wzniesień położonych na południe od Zdowa wraz kserotermiczną szatą roślinną oraz wyspami zieleni wysokiej,
- południowo-zachodnie zbocza grzbietu położonego na południe od Góry Włodowskiej wraz z pasem ciepłolubnych zarośli okrajkowych i łąkami kośnymi,
- skupienie tzw. Skałek Rzędkowickich wraz z terenami przyległymi,

- południowo-zachodnie strome zbocza najwyższego wzniesienia we Włodowicach wraz z kompleksem użytków zielonych, zadrzewieniami śródpolnymi oraz roślinnością murawową,
- pas ciepłolubnych zarośli okrajowych z klasy Rhamno-Prunetea, zbudowanych głównie z tarniny, głógów i róż, otaczający duży kompleks całkowicie pozbawionych jakiejkolwiek roślinności krzewiastej pól uprawnych, położonych na wzniesieniu nad miejscowością Skalka,
- skałę Okiennik koło Morska wraz otaczającymi wzgórzami wapiennymi będącymi siedliskiem roślinności termofilnej.

Ww. obszary znajdują się poza obszarami objętymi opracowaniem.

Krajobraz kulturowy reprezentują wsie, z których tradycyjne układy przestrzenne najlepiej zachowały się we Włodowicach, Górze Włodowskiej, Parkoszowicach, Rzędkowicach, Zdowie i Morsku.

Zabytkowy krajobraz kulturowy o szczególnej wartości reprezentuje centrum wsi Włodowice (część obszaru objętego opracowaniem).

Poza wioskami dominuje kulturowy krajobraz rolniczy, uprawowy oraz fragmenty krajobrazu naturalnego. Krajobrazy te są harmonijne. Sieć osiedleńcza nie jest zwarta, poza wsiami występują liczne przysiółki i zabudowa rozproszona przy drogach. Szachownica pól i łąk jest urozmaicona, poprzecinana licznymi zadrzewieniami śródpolnymi w formie pasów i nieużytkami. Niezbyt bogata sieć dróg związana jest z malowniczymi zadrzewieniami oraz licznymi kapliczkami przydrożnymi.

Przez teren gminy przebiegają liczne szlaki turystyczne, takie jak wycinki szlaku Orlich Gniazd, Warowni Jurajskich oraz Zamonit oraz szlaki Mrzygłód - Góra Zborów i Kroczyce - Zamek Morsko.

Wschodnia część Włodowic jest obszarem występowania krajobrazu wyżyn i niskich gór, węglanowych i gipsowych - erozyjnych, zwartych masywów ze skałkami.

Zachodnia część miejscowości jest obszarem występowania krajobrazu nizin, peryglacialnych, równinnych i falistych.

4.5 Istotne cechy klimatu.

Według klasycznej regionalizacji klimatycznej E. Romera gmina Włodowice leży w zasięgu klimatu wyżyn środkowych, w krainie śląsko-krakowskiej. Ta kraina klimatyczna wg Romera charakteryzuje się średnią roczną temperaturą powietrza 6,9 oC, średnią temperaturą stycznia -3,9 oC, średnią temperaturą lipca 17,5 oC. Okres wegetacyjny trwa tutaj około 205 dni. Według „Atlasu Klimatu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

województwa śląskiego" średnia temperatura lipca dla lat 1966 do 1995 wynosiła w Częstochowie 17,7 oC a stycznia -2,4 oC.

Średnia roczna suma opadów dla tego okresu wynosiła ok. 600 mm.

Średnie roczne usłonecznienie, jako czas dopływu bezpośredniego promieniowania słonecznego, wynosi dla Częstochowy ok. 1500 godzin, a dla Katowic 1400.

Klimat lokalny kształtuje się pod wpływem uwarunkowań miejscowych, takich jak litologia, rzeźba terenu, stosunki wodne i szata roślinna.

4.6 Aktualny stan jakości powietrza.

Aktualny stan jakości powietrza (tło) określany jest jako stężenie uśrednione dla roku dla tych substancji, dla których w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1031 z późn. zm.) wyznaczone są dopuszczalne poziomy stężenia w powietrzu. Na terenie gminy Włodowice nie jest prowadzony monitoring stanu jakości powietrza. Według danych dotyczących 2017 roku stan jakości powietrza w strefie śląskiej dla powiatu zawierciańskiego, określony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przedstawiał się następująco:

Nazwa substancji (numer CAS) a)	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (okres uśredniania wyników pomiarów - rok kalenda- rzowy)	Zawiercie ul. Skłodowskiej Curie Tło substancji ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) na podstawie modelowania*
Pył zawieszony PM10	40 c)	33
Pył zawieszony PM2,5	25 c)	23
Dwutlenek siarki SO2 (w kryterium ochrony roślin)	20 e)	7

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Dwutlenek azotu NO ₂ (10102-44-0)	40 c)	14
Ołów Pb (7439-92-1)	0,5 c)	0,02
Benzen (71-43-2)	5 c)	1.7

Dopuszczalne poziomy substancji i ich tło. Średnioroczne stężenia za 2017 rok (µg/m³)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ Katowice.

Objaśnienia:

- a) oznaczenie numeryczne substancji zgodnie z Chemical Abstracts Service Registry Number,
- c) poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- e) poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin,

* wartości uzyskane na podstawie modelowania WIOŚ w Katowicach statystyczną metodą analiz przestrzennych –Ważone Odwrotne Odległości (IDW) dla pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu PM_{2,5}, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i ołowiu oraz dla benzenu na podstawie opracowania Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach „Aktualizacja dla lat 2005 - 2007 oceny zanieczyszczenia powietrza w województwie śląskim w oparciu o modelowanie matematyczne ze szczególnym uwzględnieniem wpływu różnych źródeł emisji i zastosowanych parametrów do obliczeń dla dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłu zawieszonego PM₁₀, benzenu, ołowiu i tlenku węgla oraz arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu za 2007 rok”.

Na podstawie analizy przytoczonych danych można przypuszczać, że na terenie gminy Włodowice dopuszczalne wartości stężeń podstawowych zanieczyszczeń poza stężeniem pyłu PM_{2,5} nie są przekroczone. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, a w okresie letnim bliskość drogi o intensywnym ruchu pojazdów.

Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców gminy jest tzw. niska emisja z pieców, która w niekorzystnych warunkach pogodowych może lokalnie powodować powstanie szkodliwych dla zdrowia stężeń zanieczyszczeń. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową (związaną z okresem grzewczym). Spala się także różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach.

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6.

Na terenie gminy brak jest centralnego systemu zaopatrzenia w ciepło. Brak jest także infrastruktury gazowej.

Źródłem zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy Włodowice jest także emisja komunikacyjna.

Największa emisja spalin koncentruje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych – w tym szczególnie w rejonie drogi wojewódzkiej Kroczyce - Żarki. Uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń z komunikacji nasilają się zwłaszcza w okresie letnim, z uwagi na obecność turystów korzystających z indywidualnych środków transportu.

Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają jakość powietrza atmosferycznego oraz wpływają na wzrost stężenia ozonu w troposferze. Istotne znaczenie ma również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon i nawierzchni dróg.

Na terenie gminy nie występuje zagrożenie stanu jakości powietrza ze strony przemysłu.

4.7 Hałas.

Hałas generowany w zakresie przemysłu ma na terenie gminy Włodowice charakter lokalny i nie stanowi uciążliwości dla obszarów chronionych przed hałasem.

Największym źródłem hałasu w gminie jest układ komunikacyjny, w tym głównie droga wojewódzka nr 792, przebiegająca przez północno-wschodnią część gminy. Jej uciążliwość jest największa w rejonie przysiółków Jęderki, Wygoda. Tereny zabudowy mieszkaniowej znajdujące się w tym rejonie gminy nie są jednak wyeksponowane w kontekście oddziaływania fal akustycznych, a ich odległość od drogi jest na tyle duża, że obszary te nie są narażone na oddziaływanie hałasu o ponadnormatywnych wartościach. Pozostałe drogi znajdujące się na terenie gminy obsługują przede wszystkim ruch lokalny i emitują znacznie mniejszą ilość hałasu. Na stopień zagrożenia hałasem poza intensywnością ruchu pojazdów wpływa na terenie gminy przede wszystkim stan techniczny dróg.

Większe zagrożenie w gminie Włodowice stanowi hałas komunikacyjny związany jest także z transportem kolejowym, z uwagi na przebieg Centralnej Magistrali Kolejowej. CMK przebiega środkiem kompleksów leśnych zachodniej części gminy, a następnie wzdłuż granicy północnej gminy w pobliżu przysiółka Kolonia w Górze Włodowskiej, Piaskowe Przeczki, Wygoda, Zdów Młyny.

Wojewódzki Inspektorat Środowiska w Katowicach w ramach „Programu Państwowego Monitoringu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Środowiska dla województwa Śląskiego na lata 2010 - 2012" prowadził badania na terenie sąsiedniej gminy Kroczyce w celu określenia poziomu hałasu kolejowego oddziałującego na zabudowę chronioną pod względem akustycznym. Celem badań była ocena klimatu akustycznego w wybranym rejonie Centralnej Magistrali Kolejowej na terenie gminy Kroczyce – Dzibice. Badania prowadzono w porze wiosennej 2010 roku.

Przedstawione wyniki badań akustycznych w bezpośrednim sąsiedztwie badanego odcinka linii kolejowej CMK, przy której zlokalizowane są budynki mieszkalne na terenie gminy, wskazały na przekroczenia standardów akustycznych.

Natężenie ruchu pociągów osiągnęło liczbę 36 poc/dobę, w tym udział pociągów osobowych wynosił 78 %, pociągów towarowych 19%, pociągów innych 3%. Szerokość niezagospodarowanego (niezabudowanego) pasa terenu narażonego na poziom hałasu powyżej 55 dB została określona na około 350 m po obu stronach badanej linii kolejowej.

W obowiązującym obecnie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 poz. 112) zmienione zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej obowiązują obecnie następujące poziomy dopuszczalne hałasu:

$$L_{Aeq D} = 61 \text{ dB} \quad L_{Aeq N} = 56 \text{ dB}$$

$$L_{DWN} = 64 \text{ dB}, \quad L_N = 59 \text{ dB}.$$

Z uwagi na podwyższenie dopuszczalnego poziomu hałasu szerokość strefy narażonej na ponadnormatywny hałas w sąsiedztwie linii kolejowej jest mniejsza niż wyliczona zgodnie z badaniami WIOŚ w 2010 r. Analizując wyniki badań można stwierdzić, że w dalszym ciągu w sąsiedztwie linii kolejowej na terenie sąsiedniej gminy Kroczyce będą występowały przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu, zwłaszcza biorąc pod uwagę planowaną modernizację linii kolejowej z przystosowaniem jej do większej prędkości.

Na terenie gminy Włodowice naturalną barierą akustyczną dla linii kolejowej stanowią tereny leśne w części zachodniej i północno-zachodniej, a także na wschód od drogi Włodowice-Niegowa. Dodatkowo hałas ogranicza wkomponowanie trakcji kolejowej w wąwóz, którym szlak biegnie na od-

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6.

cinku pomiędzy Górą Włodowską a skrzyżowaniem z drogą nr 792.

4.8 Wody powierzchniowe.

Obszar gminy leży w dorzeczu Odry i Wisły. Granica wododziału przebiega południkowo na linii Husko, Włodowice, Parkoszowice, Zawiercie i dzieli teren gminy mniej więcej w połowie. Podstawową sieć hydrologiczną gminy tworzą:

- rzeka Białka, lewy dopływ Pilicy w Zdowie
- potok Parkoszowicki, prawy dopływ Warty w Parkoszowicach
- potok z Góry Włodowskiej, częściowo uregulowany w Górze Włodowskiej
- Jaworznik,
- Dopływ z Czworaków,
- Dopływ z Pohulanki,
- potok Budzisko,
- potok Rak stanowiący granicę z gminą Zawiercie, również wpadający do Warty w Rudnikach

Na terenie gminy istnieją liczne zbiorniki wodne i stawy:

- stawy rybne Zdów, 3 ha, w zlewni Białki,
- zbiorniki w Górze Włodowskiej, 1,5 ha, stawy rybne i rekereacyjne, przy potoku,
- stawy Jaworznik-Czworaki, 53/20 ha, stawy rybne hodowlane,
- staw rybny we Włodowicach,
- zbiornik w dolinie potoku Parkoszowickiego, ok. 3 ha, rybny i rekreacyjny,
- wyrobiska poeksploatacyjne w południowej części gminy, w zlewni potoku Rak.

Praktycznie wszystkie ciek naturalne na omawianym terenie są odcinkami źródłowymi. Ich doliny przeważnie nie są zabudowane, z wyjątkiem potoku z Góry Włodowskiej.

W Włodowicach w obszarach objętych opracowaniem występuje Potok Budzisko.

Większa część obszaru Włodowic znajduje się w dorzeczu Odry, za wyjątkiem wschodniej części jej obszaru położonej w dorzeczu Wisły.

Dla cieków znajdujących się na terenie gminy nie sporządzono map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz studium ochrony przeciwpowodziowej. Zgodnie z ustawą Prawo wodne przedmiotowe tereny nie są definiowane jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią i nie obowiązują na nich zakazy wynikające z ww. ustawy.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 9 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Banówki, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami.

Plany te powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych na poziomie krajowym i regionalnym, np. w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, czy w wojewódzkich planach zagospodarowania przestrzennego.

Aktualnie obowiązujący Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r., w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on w myśl art. 114 Prawa wodnego m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza określa cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

go. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Większa część obszaru Włodowic znajduje się w obszarze występowania Jednolitej Części Wód Powierzchniowych PLRW600061811529, za wyjątkiem wschodniej części jej obszaru położonej w obszarze występowania Jednolitej Części Wód Powierzchniowych PLRW200072541449.

JCWP nr PLRW200072541449 Krztynia do Białki stanowi naturalną część wód, w dobrym stanie zagrożona nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych.

JCWP nr RW600061811529 Warta do Bożego Stoku stanowi naturalną część wód, w dobrym stanie niezagrażona nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych.

Obecnie na terenie gminy Włodowice brak jest punktów pomiarowo - kontrolnych monitoringu wód powierzchniowych.

W 2006 r. na terenie sąsiedniej gminy Kroczyce gminy badano wody powierzchniowe Białki w punkcie o nazwie Białka m. Biała Błotna 7,1 km. Badania prowadzono jedynie pod kątem zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz oceny pod kątem wymagań, jakim powinny odpowiadać wody będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych. Na podstawie uzyskanych wyników można stwierdzić, że wody Białki w 2006 roku nie należały do zanieczyszczonych lub zagrożonych zanieczyszczeniem związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Natomiast ocena wód Białki pod kątem bytowania ryb wykazała, że wody te nie spełniają warunków rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. nr 176, poz. 1455). Warunki rozporządzenie przekroczyły następujące wskaźniki: azot amonowy, azotyny.

W punkcie tym nie prowadzono monitoringu diagnostycznego oraz operacyjnego, co spowodowało niemożność określenia klasy jakości wody. Od roku 2007 w omawianym punkcie nie jest prowadzony monitoring.

Badania wód Białki prowadzone w 2016 r. w punkcie Białka Lelowska ujście do Pilicy w Koniecpolu zlokalizowanym poza granicami gminy wykazały umiarkowany stan potencjał ekologiczny wód i stan chemiczny – poniżej stanu dobrego (ze względu na przekroczone stężenia średnioroczne).

Wody Krztyni badane są w punkcie Krztynia ujście do Pilicy 0,5 km zlokalizowanym poza granicami gminy Włodowice na terenie gminy Szczekociny. Badania prowadzone w tym punkcie w 2016 r. wykazały umiarkowany stan potencjał ekologiczny wód i stan chemiczny – poniżej stanu dobrego

(ze względu na przekroczone stężenia średnioroczne).

4.9 Wody podziemne.

Gmina Włodowice zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną Głównych Zbiorników Wód Podziemnych zaproponowaną przez Kleczkowskiego (1990 r.) znajduje się w obrębie jednostki prowincji hydrogeologicznej górsko wyżynnej Monokliny Krakowsko - Śląskiej (MK-S).

Zachodnia część gminy leży w granicach GZWP nr 327, a wschodnia w granicach udokumentowanego GZWP Nr 326 Częstochowa (Wschód).

Zbiornik GZWP nr 326 jest zbiornikiem jurajskim o powierzchni 3 257 km². Rozciąga się od okolic Wielunia po północne obrzeża Krakowa. Tworzą go wapienne osady górnej jury. Zasoby dyspozycyjne wynoszą 1 020 tys. m³/d. Zbiornik charakteryzuje się niskim stopniem naturalnej odporności na zanieczyszczenia. Jest to cecha większości szczelinowo - krasowych zbiorników Monokliny Krakowsko - Śląskiej o dużych zdolnościach infiltracyjnych i przeważnie słabym naturalnym zabezpieczeniu przed infiltracją z powierzchni ziemi.

Zbiornik GZWP nr 327 Lubliniec-Myszków jest to zbiornik krasowo-szczelinowy w utworach triasowych o powierzchni 1729 km² i zasobach dyspozycyjnych 312 tys. m³/d. Średnia głębokość ujęć wynosi 135 m.

Obszar objęty planem jest położony:

- część obszaru objętego planem – w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 Częstochowa Wschód,
- część obszaru objętego planem – w granicach projektowanego obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 Częstochowa Wschód.

Większa część obszaru Włodowic znajduje się w obszarze występowania Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW600099, za wyjątkiem wschodniej części jej obszaru położonej w obszarze występowania Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2000113.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”.

Ramowa Dyrektywa Wodna w art. 4 przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,

- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Badania i klasyfikację wód podziemnych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie przy koordynacji i na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych.

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie gminy Włodowice nie jest prowadzony monitoring wód podziemnych w ramach sieci krajowej i sieci regionalnej.

Wody jednolitej części wód podziemnych nr PLGW2000113 badane w punkcie pomiarowym sieci krajowego monitoringu wód podziemnych w 2016 r. zlokalizowanym na terenie gminy Żarki i Irządze zostały zaliczone do II klasy jakości, a w punkcie w miejscowości Pilica odnotowano III klasę jakości wód.

Wody jednolitej części wód podziemnych nr PLGW600099 badane w 2016 r. w punkcie pomiarowym sieci krajowej monitoringu wód podziemnych zlokalizowanym na terenie miejscowości Zawiercie zostały zaliczone do II klasy jakości.

4.10 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się częściowo w otulinie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, częściowo w granicach Parku.

Cały obszar gminy za wyjątkiem miejscowości Rudniki oraz fragmentów obszaru miejscowości Skałka znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” i jego otuliny.

Park został utworzony na mocy Uchwały nr III/11/80 Woj. Rady Narodowej w Katowicach z 20 czerwca 1980 r. oraz Rozp.17/95 Woj. Katowickiego z 1 lutego 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Katowickiego

Nr 3/95), Uchwała Woj. Rady Narodowej w Częstochowie z 17 czerwca 1982 r. nr XVI/70/82 oraz rozporządzenie nr 15/98 Woj. Częstochowskiego z 22 czerwca 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego nr 10 poz. 74 zmiana 1998 nr. 20 poz. 220).

Na terenie gminy Włodowice występują 4 pomniki przyrody:

- Skały Rzędkowickie
- Źródło Spod Skałki
- Zespół źródeł w Zdowie.
- Grupa drzew - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) - 6 szt.

W obrębie obszaru objętego opracowaniem nie występują obiekty lub obszary przyrodnicze objęte ochroną pomnikową lub rezerwatową.

Na terenie gminy Włodowice występuje specjalny obszar ochrony siedlisk PLH240032. Obszar zajmuje powierzchnię 1391.16 ha, przy czym na obszarze gminy Włodowice znajdują się fragmenty tego obszaru o powierzchni łącznej ok. 208,3 ha.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza granicami obszaru Natura 2000.

W granicach przedmiotowego obszaru nie stwierdzono występowania gatunków i siedlisk objętych ochroną prawną oraz miejsc lęgowych ptaków i miejsc rozrodu zwierząt objętych ochroną prawną, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.

4.11 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.

Potencjalna roślinność naturalna to roślinność danego obszaru, jaka mogłaby się wykształcić spontanicznie, gdyby wyłączyć wszelką ingerencję człowieka.

We wschodniej części miejscowości roślinnością potencjalną są grądy i dąbrowy świetliste, w zachodniej - bory mieszane, grądy.

Struktura przyrodnicza analizowanego obszaru objętego opracowaniem obejmuje głównie obszary przekształcone antropogenicznie, w rejonie sąsiedztwa istniejącego osadnictwa. W obszarach tych występują najczęściej agrocenozy i niezbyt intensywnie użytkowane łąki.

Obszar gminy objęty analizą charakteryzuje się nie tyle wysoką bioróżnorodnością, co obecnością siedlisk skrajnie zróżnicowanych, głównie muraw kserotermicznych oraz zbiorowisk związanych z siedliskami wilgotnymi. Szczególnie te ostatnie odznaczają się na tym konkretnym terenie niezwykle wysoką wartością przyrodniczą, ze względu na charakter obszarów Jury Krakowsko-

Częstochowskiej, w większości odznaczających się ubogą hydrografią, słabym nawodnieniem, przewagą wód podziemnych nad naziemnymi, w tym także obecnością cieków okresowych. W tym kontekście każdy skrawek trwałej roślinności hydrofilnej nabiera szczególnej wartości przyrodniczej.

Obszar gminy reprezentuje typowy przykład krajobrazu jurajskiego, mocno już jednak przekształconego w wyniku działalności gospodarczej człowieka. Z naturalnej szaty roślinnej zachowały się w bardzo dobrym stanie fragmenty muraw kserotermicznych, muraw naskalnych, spore kompleksy wilgotnych łąk, oraz fragmenty żyznych lasów liściastych, w tym ciepłolubnych buczyn i kontynentalnych grądów. Całą zachodnią część gminy porastają lasy. Są to jednak głównie zbiorowiska leśne w całości pochodzenia antropogenicznego, w typie boru mieszanego, bądź wręcz monokultury sosnowe. Przyrodniczo najcenniejszymi siedliskami w skali gminy są więc:

- odkryte ostańce wapienne – siedlisko muraw naskalnych – na badanym terenie zlokalizowane głównie w okolicach Rzędkowic i Morska,
- wylesione zbocza o ekspozycji południowej i południowo-zachodniej – siedlisko muraw kserotermicznych z klasy Festuco-Brometea – rozproszone na całym terenie, większe kompleksy w okolicach Zdowa i Rzędkowic,
- wilgotne doliny nielicznych na tym terenie cieków oraz otoczenie stawów – siedlisko łągów (zw. Alno-Ulmion), olsów (kl. Alnetea glutinosae), szuwarów (kl. Phragmitetea) i wilgotnych łąk ziołoroślowych (rz. Molinietalia) – dolina Białki w Zdowie, kompleksy stawów na północ od Góry Włodowskiej, na południe od Włodowic do Parkoszewic, wzdłuż południowej granicy gminy, w okolicach Rudnik, na zachód od Skałki,
- zalesione wzgórza pokryte żyznymi glebami brunatnymi – siedlisko grądów i ciepłolubnych buczyn (rz. Fagetalia sylvaticae) – okolice Zdowa, Huciska, Rzędkowic i Morska.

Obszary objęte opracowaniem znajdują się poza ww. obszarami cennymi pod względem przyrodniczym.

Tak znaczne zróżnicowanie siedliskowe niesie za sobą duże bogactwo florystyczne. W murawach naskalnych występują takie gatunki jak: zanokcica skalna (*Asplenium trichomanes*), paprotnica krucho (*Cystopteris fragilis*), rojnik pospolity (*Jovibarba sobolifera*), rozchodnik ostry i sześciorzędowy (*Sedum acre*, *S. sexangulare*). W murawach kserotermicznych i psammofilnych spotkać można: dziewięciślika pospolitego i bezłodygowego (*Carlina vulgaris*, *C. acaulis*), goździka kartuzka (*Dianthus cartusianorum*), wilczomlec sosnka (*Euphorbia cyparissias*), posłonka rozesłanego (*Helianthemum nummularium*), szałwię okręgową (*Salvia verticillata*), driakiew żółtawą (*Scabiosa ochroleuca*), pszeniec polny (*Melampyrum arvense*), lebiodkę pospolitą (*Origanum vulgare*), rzepika pospolitego (*Agrimonia eupatoria*), szczotliczę siwą (*Corynephorus canescens*), jastrzębca ko-

smaczka (*Hieracium pilosella*). W kompleksach wilgotnych łąk znaczącą rolę odgrywają takie gatunki jak: wiązówka błotna (*Filipendula ulmaria*), ostrożeń łąkowy (*Cirsium rivulare*), ostrożeń warzywny (*C. oleraceum*), ostrożeń błotny (*C. palustre*), krwawnica (*Lythrum salicaria*), śmiałek darniowy (*Deschampsia caespitosa*), bodziszek błotny (*Geranium palustre*), sitowie leśne (*Scirpus sylvaticus*), różne gatunki situ (*Juncus sp.*) i in. W pobliżu cieków i stawów hodowlanych wykształcają się zbiorowiska szuwarowe z trzciną pospolitą (*Phragmites australis*), pałą szeroko i wąskolistną (*Typha latifolia*, *T. angustifolia*), wysokimi turzycami (*Carex sp.*- zw. *Magnocaricion*). Wzdłuż nielicznych cieków, wykształcone w postaci naturalnej obudowy biologicznej, występują płyty bardzo fragmentarycznie zachowanych olsów (*Ribeso nigri-Alnetum*) lub łągów jesionowo-olchowych (*Fraxino-Alnetum*) z olchowym lub jesionowo-olchowym drzewostanem, bogatym podszytem zbudowanym przez takie gatunki jak: czeremcha pospolita (*Padus avium*), bez czarna (*Sambucus nigra*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*), oraz zróżnicowanym runem obfitującym w zgrupowania gwiazdnicy gajowej (*Stellaria media*), knieci błotnej (*Caltha palustris*), czartawy pośredniej (*Circaea intermedia*), tojeści pospolitej (*Lysimachia vulgaris*), śledziennicy (*Chrysosplenium alternifolium*) itp.

W wyspowo zachowanych fragmentach żyznych lasów liściastych głównie żyznej buczyny (*Dentario enneaphyllidis-Fagetum* lub *Dentario galindulosae-Fagetum*), ciepłolubnej buczyny storczykowej (*Fagus sylvatica-Crucjata glabra*) i grądu kontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) najcenniejszymi elementami są geofity występujące w najbarwniejszym, wiosennym aspekcie tych fitocenoz, w tym: żywiec cebulkowy (*Dentaria bubifera*), śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthus nivalis*), zawilce gajowy i bardzo rzadko, leśny (*Anemone nemorosa*, *A. sylvestris*), przytulia wonna (*Galium odoratum*), przylaszczka pospolita (*Hepatica nobilis*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*) i in.

We florze gminy Włodowice stwierdzono 13 gatunków podlegających ochronie ścisłej, 6 gatunków podlegających ochronie częściowej i 12 gatunków rzadkich w skali kraju i regionu, co świadczy o wysokich walorach przyrodniczych tego obszaru.

Charakterystyczne dla obszaru gminy są ostre przejścia pomiędzy skrajnie różnymi siedliskami – od muraw psammofilnych czy naskalnych po nadrzeczne szuwały, od muraw kserotermicznych na zboczach po wilgotne łąki w dolinach, czy fragmenty żyznych lasów liściastych sąsiadujące z ubogimi siedliskami borów sosnowych. Owa mozaika siedlisk w istotny sposób wpływa na bogactwo i różnorodność biologiczną tego terenu. Obszary rolniczo wykorzystane w większości mają zachowaną strukturę naprzemiennie występujących użytków zielonych, pól uprawnych, nieużytków oraz zarośli śródpolnych z klasy *Rhamno-Prunetea*. Wyjątek stanowi ogromny kompleks pól uprawnych pomiędzy Włodowicami i Morskiem oraz na północ od Rudnik, praktycznie całkowicie pozbawiony

jakichkolwiek zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, co wydatnie obniża walory przyrodnicze tej części gminy.

Największe obszary zwartej roślinności leśnej położone są na zachodzie gminy. Są to w większości monokultury sosnowe, stosunkowo młode, o słabo zachowanej strukturze pionowej charakterystycznej dla naturalnych borów sosnowych. W znacznej części znajdują się one w otulinie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Pozostałe obszary leśne mają charakter rozfragmentowanych kompleksów, w skład których wchodzi zarówno starsze fitocenozy, jak i młodniki sosnowe. Wyspowo, w miejscach żyzniejszych, zachowane zostały fragmenty grądu kontynentalnego (Tilio-Carpinetum) z mieszanym lipowo-grabowo-bukowym drzewostanem, oraz fragmenty żyznych buczyn, w tym również ciepłolubnej buczyny storczykowej (*Fagus sylvatica-Crucjata glabra*).

Na terenie gminy można spodziewać się obecności dużej części fauny stwierdzonej na terenie całego Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych, gdzie odnotowano około 50 gatunków ssaków, ponad 170 gatunków ptaków, około 20 gatunków płazów i gadów oraz 25–30 gatunków ryb. Niezwykle cenna i różnorodna fauna bezkręgowców obejmuje tam około 1200 gatunków motyli, 700 gatunków chrząszczy, 250 gatunków pszczołowatych i prawie 100 gatunków mięczaków.

Występują tu takie gatunki ptaków jak: myszołów (*Buteo buteo*), jastrząb (*Accipiter gentilis*), krogulec (*Accipiter nisus*), błotniaki (*Circus sp.*), sowy, słonki, bocian czarny (*Ciconia nigra*). Zwierzęta leśne reprezentowane są licznie przez: jelenie (*Cervus elaphus*), dziki (*Sus scrofa*), sarny (*Capreolus capreolus*), lisy (*Vulpes vulpes*), kuny (*Martes sp.*). Na uwagę zasługują kolonie nietoperzy, zamieszkujące w jaskiniach i szczelinach ostańców.

4.12 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.

Omawiany obszar znajduje się częściowo w otulinie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, a częściowo w jego granicach.

Kompleksy leśne występujące we wschodniej i północnej części gminy stanowią korytarz ekologiczny ssaków drapieżnych D/JURA –N i D/JURA-PILICA i ssaków kopytnych K/LS-LO/LZ. Pomiędzy Huciskiem a Zdowem znajduje się fragment newralgiczny tych korytarzy.

Obszary objęte niniejszym opracowaniem znajdują się poza przebiegiem ww. korytarzy.

Na terenie gminy nie występują korytarze ekologiczne ptaków, ani korytarze spójności obszarów chronionych.

Korytarze ekologiczne mają ogromne znaczenie w procesie wspomagania migracji gatunków roślin i zwierząt, a tym samym wymiany puli genowej pomiędzy obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych, jak obszary Natura 2000 czy rezerваты przyrody. Planowanie przestrzenne zatem, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, powinno przede wszystkim uwzględniać kwestie ochrony przyrody, gdyż zachowanie w możliwie najlepszym stanie naturalnie wykształconych struktur przyrodniczych, jak również naturalnych procesów rządzących funkcjonowaniem biocenoz, pozwoli na zachowanie równowagi biologicznej oraz walorów przyrodniczych, które stanowią o atrakcyjności danego obszaru, również ze względów turystycznych.

Obszar gminy leży na terenie działu wodnego pomiędzy zlewiskiem Odry i Wisły. W kompleksie wilgotnych łąk koło Parkoszowic bierze początek jeden z cieków źródłowych Warty, będącej dopływem Odry. Natomiast Białka, rozpoczynająca swój bieg w okolicach Zdowa, jest lewym dopływem Pilicy, a tym samym należy do zlewni Wisły. Zatem ochrona źródłowych odcinków tych cieków oraz otaczającej je szaty roślinnej jest istotnym elementem ochrony przyrody w dość szerokiej skali. Na terenie gminy znajduje się również znaczna część kompleksu leśnego ciągnącego się aż pod Myszków. Wąski pas roślinności leśnej zlokalizowany na północ od Góry Włodowskiej częściowo pozwala na ekologiczną łączność z lasami ciągniętymi się od Rzędkowic aż po Lgotę Murowaną. Elementem wydatnie utrudniającymi tę łączność jest węzeł komunikacyjny gdzie krzyżuje się linia kolejowa z drogą nr 792 relacji Kroczyce – Żarki.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

Dotychczasowy sposób użytkowania terenu jest zgodny z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Ujemnie ocenić należy jedynie znaczny stopień wylesienia terenu, szczególnie w przypadku lasów liściastych, które porastają najżyźniejsze na danym terenie gleby, a także zdominowanie ich w znacznej mierze przez sosnę, której wieloletnia uprawa prowadzi do głębokiego zubożenia siedliska. Negatywnym zjawiskiem jest tu również wprowadzenie wielkopowierzchniowych obszarów zajętych pod uprawę, pozbawionych ważnych pod względem przyrodniczym zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. Zjawisko takie występuje m.in. na polach pomiędzy Włodowicami i Morskiem.

Środowisko przyrodnicze na omawianym obszarze zostało w znacznej mierze przekształcone, z uwagi na rolnicze wykorzystanie terenu. Zaburzona równowaga biologiczna w dużym stopniu ograniczyła zdolności regeneracyjne i odporność na dalszą degradację środowiska przyrodniczego. Tym cenniejsze stają się na danym terenie ostoje naturalnych i półnaturalnych fitocenoz, będące bazą genetyczną dla procesów renaturalizacji na siedliskach o jedynie częściowo zaburzonej równowadze biologicznej. Należą do nich fragmenty żyznych lasów liściastych (grądy, buczyny, łągi), kompleksy wilgotnych łąk i szuwarów, murawy kserotermiczne i murawy naskalne.

Gleby łatwo podlegają degradacji, zarówno ze względu na erozję jak zanieczyszczenie. Regeneracja takich gleb wymaga kłopotliwych zabiegów rekultywacyjnych.

Na terenie gminy istotnym czynnikiem degradacji gleb i powierzchni ziemi jest prowadzona obecnie niekontrolowana eksploatacja kamienia wapiennego.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.

W przypadku braku realizacji dokumentu, do którego jest sporządzana niniejsza prognoza obszar objęty opracowaniem będzie użytkowany w dotychczasowy sposób, zgodnie z aktualnie obowiązującym planem miejscowym, z czym nie będą związane niekorzystne zmiany w środowisku. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że część obszaru wsi nie posiada obowiązującego planu miejscowego. Wprowadzenie regulacji planistycznych na tym obszarze jest potrzebne z uwagi na konieczność zaktualizowania uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Ustalenie nowych zabezpieczeń w zakresie planowania przestrzennego, pozwoli na uporządkowanie obszaru, stworzenie optymalnego układu funkcjonalno – przestrzennego, jak też zminimalizowanie ewentualnych konfliktów i zagrożeń środowiskowych.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.

Środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane dość silnej antropopresji. Zmiany w środowisku przyrodniczym będące również wynikiem degradacji antropogenicznej miały największy zasięg w jego części biotycznej. Wylesienie, rozwój zabudowy oraz intensywna eksploatacja terenu na cele rolnicze spowodowały zubożenie i przekształcenia w obrębie roślinności potencjalnej, ale również wzrost bioróżnorodności w stosunku do pierwotnej, typowo leśnej szaty roślinnej, jaka zajmowała pierwotnie to miejsce.

Skutkiem gospodarczej działalności człowieka, rozwoju osadnictwa i infrastruktury technicznej, zajmowania nowych terenów pod budownictwo i uprawy jest emisja zanieczyszczeń do powietrza i gleb, wytwarzanie ścieków i odpadów, zmiana klimatu akustycznego.

Obecny sposób wykorzystania obszaru objętego opracowaniem nie prowadzi jednak do gwałtownych, niekorzystnych zmian w środowisku.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Polska na tle Europy Zachodniej ma jedno z najlepiej zachowanych obszarów przyrodniczo cennych. Prawie 1/5 powierzchni naszego kraju proponowana jest do objęcia ochroną w formie obsza-

rów Natura 2000, które stanowią jedną z najwyższych (obok parków narodowych) form ochrony przyrody służących zachowaniu zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Podstawowym celem ochrony środowiska i ochrony przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej oraz takich biocenoz, których szczególny charakter wynikający ze ściśle określonych warunków siedliskowych jest terytorialnie mocno ograniczony. Polska będąc członkiem Wspólnoty Europejskiej ma obowiązek objęcia ochroną siedlisk, ostoi oraz stanowisk gatunków, których szczególne wymagania co do jakości środowiska sprawiają, że podlegają one zagrożeniom o różnym stopniu nasilenia oraz ograniczeniu arealów występowania. W ciągu ostatnich dziesięcioleci utworzono kilka systemów służących ochronie przyrody zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i międzynarodowej. W latach 90. powstały w Polsce dwie duże koncepcje z zakresu ochrony przyrody: system CORINE biotopes oraz ECONET-PL. Przyjęcie w 1995 r. w Sofii Paneuropejskiej Strategii Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej stworzyło nowe możliwości działania na tym polu. W UE powstały dwie ważne dyrektywy tzw. Dyrektywa Ptasia (1979) oraz Dyrektywa Habitatowa (siedliskowa) (1992), które zapoczątkowały realizację programu NATURA 2000. Jego celem jest utworzenie spójnej, funkcjonalnej sieci terenów chronionych na obszarze Wspólnoty Europejskiej, określanej mianem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

Na analizowanym terenie nie występują obszary Natura 2000.

Ochrona środowiska w Polsce wynika bezpośrednio z Konstytucji RP, uchwał i rezolucji sejmowych, ustaw i rozporządzeń wykonawczych wydanych na podstawie ustaw. Przepisy prawa stanowione w celu ochrony środowiska, nawiązują do dokumentów określających zasady polityki państwa w dziedzinie przestrzennego zagospodarowania kraju oraz jego ekologii.

Fundamentalne znaczenie w tej kwestii mają:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P. z 2012 r. poz. 252),
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, Uchwała Sejmu RP z dnia 22 maja 2009 r. (Monitor Polski 2009 Nr 34 poz. 501),
- „Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015–2020” załącznik do Uchwały nr 213 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2015 r.

Nadrzędną zasadą przedstawioną w Polityce ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju. Rozwój zrównoważony jest definiowany jako taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem

waniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Rozwój zrównoważony oznacza więc taką filozofię rozwoju globalnego, regionalnego i lokalnego, która przeciwstawia się ekspansji opartej wyłącznie o wzrost gospodarczy.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Opierając się na zasadach zrównoważonego rozwoju, można stwierdzić, że obszar był dotychczas właściwie zagospodarowany, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Znaczne wylesienie jest nieco złagodzone zachowanymi fragmentami roślinności leśnej oraz enklawami roślinności bagiennej, stanowiącymi ostoje umożliwiające bytowanie cennym i rzadkim gatunkom roślin i zwierząt. Kompensuje to straty poniesione w części obszaru objętej zabudową.

10. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją planu.

Analizując zasady zagospodarowania przestrzennego zawarte w ustaleniach projektu planu można rozważyć wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,
- odprowadzania wód w fazie budowy i likwidacji przedsięwzięcia,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,
- emitowania hałasu,

Realizacja ustaleń projektu planu, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

10.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy.

Istotnym zagrożeniem jest przekształcenie powierzchni terenu i zmiana jego funkcji z rolniczej na mieszkaniową lub usługową. Po wprowadzeniu zabudowy tereny te nigdy nie zostaną przywrócone do użytkowania rolniczego.

10.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w przypadku awarii lub wypadków drogowych.

Skutkiem zanieczyszczeń wód poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami.

Negatywne oddziaływania tras komunikacyjnych będą również dotyczyć możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki spływające z pasa drogowego. Ścieki deszczowe z dróg i parkingów mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne głównie substancjami ropopochodnymi spłukiwanymi z nawierzchni.

10.3 Zagrożenia dla powietrza.

Na terenie gminy głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są :

- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny, ze znacznym udziałem asortymentów węgla niskiej jakości, m. in. mułów węglowych),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (lokalny wzrost poziomu zanieczyszczeń na obszarach

przylegających do dróg związany z postępującym wzrostem natężenia ruchu tranzytowego i lokalnego w połączeniu z niewystarczającymi parametrami i złym stanem technicznym dróg)

W terenie objętym opracowaniem głównymi zagrożeniami dla powietrza są spaliny, które powstają w czasie spalania paliw w źródłach ciepła i pojazdach. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw są: dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu i pyły. Spalanie węgla wiąże się dodatkowo z powstawaniem sadzy i benzo- α -pirenu. Najmniej zanieczyszczeń powstaje w wyniku spalania gazu ziemnego, a najwięcej przy spalaniu węgla. Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców jest tzw. niska emisja z pieców opalanych węglem, która w niekorzystnych warunkach pogodowych może lokalnie powodować powstanie szkodliwych dla zdrowia stężeń zanieczyszczeń.

Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić lokalne źródła zanieczyszczeń powietrza.

W obszarach sąsiadujących z drogami wzrastają stężenia zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw samochodowych, w tym dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, pyłów, dwutlenku siarki oraz związków ołowiu. Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi. Oddziaływania te mają charakter stały.

10.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Największym zagrożeniem dla flory i fauny hydrofilnej byłaby trwała ingerencja w poziom wód gruntowych. Opadnięcie ich poziomu przesuszy dotychczas wilgotne podłoże, w miejscach występowania enklaw roślinności hydrofilnej, co uniemożliwi roślinom i zwierzętom o najwęższym spektrum siedliskowym przetrwanie w nowych, niesprzyjających warunkach.

Zagrożeniem dla cennych przyrodniczo, choć dość pospolitych na tym terenie muraw psammofilnych są naturalne procesy sukcesyjne, którym należy przeciwdziałać przez kontrolowany wypas.

Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego mogłoby zakłócać powstanie barier, które przegradzałyby korytarze ekologiczne i wywoływałyby brak łączności przestrzennej pomiędzy obszarami węzłowymi.

Największe liniowe bariery ekologiczne przecinające korytarze i ciągi ekologiczne oraz zakłócające ich prawidłowe funkcjonowanie stanowią przede wszystkim drogi, linie energetyczne oraz zwarta zabudowa. Wszystkie drogi jezdne mają negatywny wpływ na obszar, na którym się znajdują, co jest związane między innymi ze wpływem środków utrzymania nawierzchni drogi w okresie zimowym, spalinami lub naruszeniem szlaków migracyjnych fauny. Ewentualna rozbudowa liniowej infrastruktury komunikacyjnej może ograniczyć możliwości migracyjne fauny, a także stanowić za-

groźenie dla ciągłości przestrzennej systemów ekologicznych w miejscach, w których układy drogowe krzyżują się z elementami sieci przyrodniczej, przyczyniając się do fragmentacji siedlisk i powstawania izolowanych „wysp ekologicznych”. Utrudnia to przepływ materii, energii i informacji genetycznej pomiędzy węzłami, co z kolei skutkuje zakłóceniem równowagi ekologicznej i prowadzi do obniżenia sprawności funkcjonowania całego systemu przyrodniczego.

Intensywną rozbudowę układu osadniczego mogą odczuć najbardziej obszary o wysokich walorach przyrodniczych, wrażliwe na zanieczyszczenia zbiorowiska leśne lub roślinności łąkowej, znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie dróg. Ułatwiony dostęp komunikacyjny może skutkować także wzrostem intensywności penetracji naturalnych siedlisk. Rozwój systemów komunikacyjnych może spowodować wzrost presji turystycznej na obszary najcenniejsze przyrodniczo i atrakcyjne turystycznie, gdyż dotarcie do nich zostanie ułatwione.

Zagrożenie dla zasobów przyrodniczych gminy dotyczy przede wszystkim cennych przyrodniczo obszarów gminy, położonych w obszarze Parku Krajobrazowego, w obszarze Natura 2000. W rejonach pozostałych obszarów gminy nie zaobserwowano szczególniejszych zagrożeń zarówno dla flory, jak i fauny poza standardowymi zagrożeniami związanymi z użytkowaniem dróg, niską emisją zanieczyszczeń z gospodarstw domowych itp.

Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze stałym i długoterminowym.

10.5 Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem terenu pod różne formy zainwestowania mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie szaty roślinnej. Szczególnie istotne dla zachowania i poprawy walorów krajobrazowych omawianego obszaru będzie kształtowanie zieleni towarzyszącej zabudowie, która powstanie w przyszłości.

10.6 Zagrożenia dla klimatu.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób negatywnych na klimat.

10.7 Hałas.

Wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu, który jest oddziaływaniem bezpośrednim dotyczy przede wszystkim rejonów występowania działalności usługowej, gdzie mogą powstać hałaśliwe obiekty oraz dróg o dużym nasileniu ruchu.

11. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

W planie wyznaczono nowe zasady zagospodarowania terenów objętych opracowaniem.

W projekcie planu wyznaczone zostały następujące tereny:

- 1U – teren zabudowy usługowej,
- 1MNU, 2MNU, 3MNU, 4MNU, 5MNU, 6MNU, 7MNU, 8MNU, 9MNU, 10MNU, 11MNU, 12MNU, 13MNU, 14MNU, 15MNU, 16MNU, 17MNU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- 1MN1, 2MN1, 3MN1, 4MN1, 5MN1, 6MN1, 7MN1, 8MN1 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 1MW - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- 1US – teren sportu i rekreacji,
- 1P1, 2P1 – tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej,
- 1P2 – teren zabudowy techniczno-produkcyjnej,
- 1ZC – teren cmentarza,
- 1ITW – teren infrastruktury technicznej wodociągowej,
- 1ITE – teren infrastruktury technicznej elektroenergetycznej,
- 1IK1, 2IK1 – tereny obsługi komunikacji,
- 1IK2 – teren obsługi komunikacji,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- 1KD2, 2KD2, 3KD2, 4KD2, 5KD2, 6KD2, 7KD2, 8KD2, 9KD2, 10KD2, 11KD2, 12KD2 – tereny dróg publicznych klasy „zbiorcza”,
- 1KD4 – teren dróg publicznych klasy „lokalna”,
- 1KD5, 2KD5, 3KD5, 4KD5, 5KD5, 6KD5, 7KD5, 8KD5, 9KD5, 10KD5, 11KD5, 12KD5, 13KD5, 14KD5, 15KD5, 16KD5, 17KD5, 18KD5 - tereny dróg publicznych klasy „dojazdowa”,
- 1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW, 7KDW, 8KDW, 9KDW, 10KDW, 11KDW, 12KDW – tereny dróg wewnętrznych,
- 1R1, 2R1, 3R1, 4R1, 5R1, 6R1 – tereny rolnicze,
- 1ZL1 – teren lasów
- 1WS, 2WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych,

Wśród ww. obszarów wszystkie stanowią powiększenie i uzupełnienie już istniejących terenów zabudowy.

Projekt planu wprowadza definicję nieuciążliwych usług, przez które należy rozumieć funkcje obiektów i terenów służące zaspokojeniu podstawowych potrzeb ludności z zakresu handlu, gastronomii, bankowości, opieki zdrowotnej, społecznej, socjalnej, kultury, rekreacji, wypoczynku, oświaty, wychowania, sportu, turystyki, a także usługi hotelarskie, pocztowe, telekomunikacyjne, siedziby instytucji, administracji, biura, gabinety oraz inne, z wyłączeniem usług stanowiących przedsięwzięcia określone jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz usług:

- handlu hurtowego,
- handlu pojazdami mechanicznymi,
- z powierzchnią wystawienniczą lub handlową zlokalizowaną poza budynkiem,
- związanych ze składowaniem, magazynowaniem, przetwarzaniem, produkcją,
- związanych z obsługą komunikacji samochodowej i motoryzacji takich jak stacje paliw, myjnie samochodowe, lakiernie samochodowe, warsztaty samochodowe, stacje naprawy lub diagnostyki pojazdów, urządzeń transportowych lub ich części.

We wszystkich terenach zabudowy U, MNU, MN1, MW wyznaczonych w planie dopuszczone są wyłącznie nieuciążliwe usługi. Terenami, w których plan nie wprowadza ograniczeń w zakresie uciążliwości funkcji usługowej i przemysłowej są tereny P1 i P2 zabudowy techniczno-produkcyjnej i zabudowy usługowej i handlowej. W terenach P1 i P2 możliwa jest też lokalizacja zabudowy tech-

niczno-produkcyjnej związanej z produkcją energii – jako urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, w tym również o mocy przekraczającej 100 kW, wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii (za wyjątkiem źródeł energii wykorzystujących energię wiatru). W terenie 1P1 plan ustala możliwość lokalizacji zabudowy usługowej w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz tymczasowego gromadzenia odpadów przed ich transportem. W terenie 1P2 możliwa jest lokalizacja zabudowy związana z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych.

12. Zanieczyszczenie powietrza.

13. Parkingi i drogi.

Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy jest w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji.

Przedmiotowe obszary będą obsługiwane przez istniejące drogi publiczne i wewnętrzne. W granicach wyznaczonych terenów zabudowy mogą powstać dodatkowe dojazdy dla obsługi lokalizowanej zabudowy.

Zmiana wprowadzona do projektu planu w stosunku do ustaleń planu obowiązującego wpłynie bardzo nieznacznie na wzrost natężenia ruchu na drogach stanowiących obsługę komunikacyjną obszaru objętego opracowaniem, z uwagi na niewielki przyrost nowych terenów zabudowy. Wyznaczone w planie tereny zabudowy stanowią raczej uzupełnienie i poszerzenie wyznaczonych już w obowiązującym planie terenów zabudowy.

Biorąc jednak pod uwagę niską intensywność zabudowy jaką projekt planu miejscowego zakłada w terenach zabudowy, można stwierdzić, że wzrost natężenia ruchu nie będzie znaczący, a istniejące drogi publiczne i wewnętrzne, do których dostęp będą miały dojazdy stanowiące obsługę komunikacyjną projektowanych terenów zabudowy będą w stanie przenieść dodatkowy ruch. Ponadto ze względu na liczne ograniczenia dla funkcji usługowych, których lokalizacja jest dopuszczona w terenach zabudowy mieszkaniowej można prognozować, że w nowych terenach zabudowy nie będą powstawać obiekty usługowe, które mogłyby generować duży ruch samochodowy.

W wyniku realizacji ustaleń planu stan zanieczyszczenia powietrza nie ulegnie istotnemu pogorszeniu w porównaniu do stanu obecnego.

13.1.1 Działalność usługowa.

Działalność usługowa może być związana z powstawaniem różnorodnych zanieczyszczeń i ich emi-

szą do powietrza atmosferycznego.

Ewentualna budowa lokalnych kotłowni wiąże się z powstawaniem zanieczyszczeń. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw do celów grzewczych są:

- dwutlenek siarki,
- tlenek węgla,
- dwutlenek azotu
- pyły.

Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku świadczenia usług. W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany te nie spowodują znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

Pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę należy określić jako nieznaczące. Nowe przepisy i standardy z zakresu ochrony środowiska, jak też obecnie stosowane rozwiązania techniczne w zakresie systemów energetycznych i zmniejszająca się energochłonność budynków mają wymierne skutki w zakresie sukcesywnego ograniczania negatywnego wpływu inwestycji na jakość powietrza atmosferycznego, wynikającego z niskiej emisji.

W efekcie można się spodziewać utrzymania sumarycznego zapotrzebowania na energię i związanej z tym emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w wyniku równoważenia wzrostu zapotrzebowania na energię w wyniku zabudowy nowych terenów inwestycyjnych, poprzez termomodernizację istniejącej zabudowy i modernizację istniejących instalacji.

Ustalenia planu dotyczące zaopatrzenia w energię ciepłą określają zasilanie w energię ciepłą z indywidualnych lub grupowych źródeł ciepła oraz urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW. Dodatkowo w ustaleniach planu wskazano na obowiązek uwzględnienia przepisów zawartych w uchwale nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego

ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała ta określa m.in. rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na obszarze określonym w tej uchwale.

Plan wprowadza duże ograniczenia w zakresie możliwości lokalizacji funkcji usługowych w terenach zabudowy. Funkcje usługowe dopuszczone w ustaleniach planu w tych terenach to przede wszystkim funkcje służące zaspokojeniu podstawowych potrzeb ludności z zakresu handlu, gastronomii, bankowości, opieki zdrowotnej, społecznej, socjalnej, kultury, rekreacji, wypoczynku, oświaty, wychowania, sportu, turystyki, a także usługi hotelarskie, pocztowe, telekomunikacyjne, siedziby instytucji, administracji, biura, gabinety oraz inne, z wyłączeniem usług stanowiących przedsięwzięcia określane jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko. W ww. terenach niedopuszczalne jest też lokalizowanie usług:

- handlu hurtowego,
- handlu pojazdami mechanicznymi,
- z powierzchnią wystawienniczą lub handlową zlokalizowaną poza budynkiem,
- związanych ze składowaniem, magazynowaniem, przetwarzaniem, produkcją,
- związanych z obsługą komunikacji samochodowej i motoryzacji takich jak stacje paliw, myjnie samochodowe, lakiernie samochodowe, warsztaty samochodowe, stacje naprawy lub diagnostyki pojazdów, urządzeń transportowych lub ich części.

Ww. ograniczeń w zakresie uciążliwości funkcji usługowej nie posiadają tylko tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej P1 i P2. Tereny te są istniejącymi terenami zabudowy techniczno-produkcyjnej, których granice zostały w przedmiotowym projekcie planu poszerzone w stosunku do ustaleń planu obowiązującego.

13.1.2 Wnioski.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu nie spowoduje znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

13.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.

Obszar objęty planem jest położony:

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- część obszaru objętego planem – w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 Częstochowa Wschód,
- część obszaru objętego planem – w granicach projektowanego obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 Częstochowa Wschód.

Realizacja ustaleń planu wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- lokalnych zmian stosunków wodnych – zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni z jednoczesnym wzrostem ilości wód odprowadzanych kanalizacją oraz obniżenia zwierciadła wód gruntowych na skutek prowadzenia koniecznych prac ziemnych i budowlanych,
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

W wyniku zabudowy większej niż do tej pory części obszaru objętego opracowaniem oraz rozbudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wzrasta poziom drenażu, jak również dochodzi do uszczelnienia powierzchni, które powoduje zmniejszenie infiltracji i retencji gruntowej oraz zasilania wód podziemnych w stosunku do stanu obecnego.

Obecnie trudno jest jednak określić, jak intensywne będzie docelowe zagospodarowanie i ile powierzchni zostanie uszczelnione, trudno jest więc prognozować skalę oddziaływań.

Ponadto wprowadzone do projektu planu zapisy takie jak obowiązek zachowania określonej wielkości powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli na zachowanie lokalnej retencji oraz ciągłości korytarzy ekologicznych.

Tereny te pełnić będą funkcję ochronną (filtr biologiczny) jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Ustalenia projektu planu wprowadzają jednoznaczne regulacje w zakresie gospodarki ściekowej – sanitarnej i deszczowej. W zakresie odprowadzania ścieków w planie ustalono:

- docelowe odprowadzenie ścieków przemysłowych wstępnie oczyszczonych do wymaganych standardów i ścieków bytowych do szczelnych kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni,
- w terenie nie objętym zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej dopuszcza się:
 - odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników z nakazem ich opróż-

niania i transportu ścieków do stacji zlewnych lub oczyszczalni ścieków,

- odprowadzanie ścieków do indywidualnej oczyszczalni ścieków.

W odniesieniu do odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- ustala się ujmowanie wód opadowych i roztopowych w systemy kanalizacyjne zamknięte lub w systemy otwarte,
- dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie własnym inwestora zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki ściekowej,

Wprowadzone do ustaleń planu wymagania względem terenów przeznaczonych do zainwestowania w zakresie wyposażenia ich w kanalizację sanitarną i deszczową, jak również ustalenia dot. modernizacji i rozbudowy istniejących systemów przyczynią się do uregulowania gospodarki wodno – ściekowej na analizowanym obszarze, poprzez ograniczenie zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podskórnych przez ścieki.

Do projektu planu wprowadzono też ustalenia, które służyć mają ochronie środowiska wodno-gruntowego:

- zakaz lokalizacji inwestycji powodujących zanieczyszczenia gruntu, wód podziemnych i powierzchniowych,
- nakazuje się stosowanie utwardzonych, trwałych nawierzchni na terenach parkingów oraz dróg,
- w zakresie ochrony wód i ziemi obowiązuje ujmowanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni i oczyszczanie do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy Prawo wodne,

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (Dz. U z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.), w tym rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311). Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.

Przeznaczenie terenów pod zabudowę usługową i produkcyjną wiąże się z powstawaniem odpa-

dów, powstających w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. Nie wyklucza się również powstawania odpadów niebezpiecznych, związanych z prowadzoną działalnością. Firmy, które będą wytwarzać odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne w znacznych ilościach, określonych w ustawie o odpadach, zobowiązane są do uzyskania stosownych pozwoleń właściwych organów administracji. Unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych, winno odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi nastąpi wzrost ilości odpadów poddawanych procesom odzysku lub unieszkodliwiania. Proces ten przyczyni się znacząco do ograniczenia zagrożeń dla środowiska.

Zastosowanie w pierwszej kolejności systemu selektywnej zbiórki odpadów "u źródła" oraz odzysku, a następnie unieszkodliwianie odpadów, przyczyni się w znacznym stopniu do ograniczenia ujemnych skutków realizacji ustaleń zmiany planu na środowisko.

W ustaleniach projektu planu w zakresie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami i z uregulowaniami dotyczącymi gospodarki odpadami obowiązującymi na terenie gminy Włodowice.

Do ustaleń planu wprowadzono też zakaz lokalizacji usług związanych ze składowaniem i magazynowaniem odpadów, z wyłączeniem wstępnego magazynowania odpadów przez ich wytwórcę, przy czym zakaz ten nie dotyczy działalności usługowej w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz tymczasowego gromadzenia odpadów przed ich transportem w terenie 1P1.

W planie nakazuje się ponadto realizację miejsc do gromadzenia odpadów w sposób zapewniający zabezpieczenie przed infiltracją wód opadowych.

Można założyć, że przyjęty w gminie system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

Rozwiązaniami mającymi na celu ochronę gleb i wód przed zanieczyszczeniem jest np. selektywne magazynowanie odpadów w sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem tj. np. w przystosowanych do tego celu kontenerach z zamykanymi otworami wrzutowymi lub w sposób zabezpieczający przed pyleniem, rozwiewaniem lub w inny sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem, szczególnie w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie planu zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji jego ustaleń.

13.3 Ochrona powierzchni ziemi.

Zbadanie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi nastąpi na etapie sporządzania projektu budowlanego.

W obszarze opracowaniem nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, stąd warunków ochrony w tym zakresie nie wprowadzono do projektu planu.

13.4 Hałas i wibracje.

Największym źródłem hałasu w gminie jest układ komunikacyjny, w tym głównie droga wojewódzka nr 792, przebiegająca przez północno-wschodnią część gminy. Jej uciążliwość jest największa w rejonie przysiółków Jęderki, Wygoda, w oddaleniu od obszaru objętego opracowaniem.

Tereny zabudowy mieszkaniowej znajdujące się w tym rejonie gminy nie są jednak wyeksponowane w kontekście oddziaływania fal akustycznych, a ich odległość od drogi jest na tyle duża, że obszary te nie są narażone na oddziaływanie hałasu o ponadnormatywnych wartościach. Pozostałe drogi znajdujące się na terenie gminy obsługują przede wszystkim ruch lokalny i emitują znacznie mniejszą ilość hałasu. Na stopień zagrożenia hałasem poza intensywnością ruchu pojazdów wpływa na terenie gminy przede wszystkim stan techniczny dróg.

Minimalizacji emisji hałasu komunikacyjnego służyć może budowa ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych, gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych, obsad zielenią izolacyjną i towarzyszącą w postaci dekoracyjnych drzew i krzewów, odpornych na zanieczyszczenia komunikacyjne.

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu nie zalicza terenów usługowych i produkcyjnych do obszarów chronionych. Obszarami chronionymi są tereny zamieszkania i tereny przebywania ludzi (uzdrowiska, rekreacja, wypoczynek). Teren usługowy i produkcyjny traktowany jest jako środowisko pracy i obowiązują je przepisy BHP na stanowiskach pracy, które określają dopuszczalne poziomy hałasu ze względu na ochronę słuchu.

W ustaleniach projektu planu miejscowego ochroną przed hałasem objęto tereny MNU, MN1, MW, US. W terenach tych obowiązuje uwzględnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

- dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami MNU - jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami MN1 - jak dla terenów zabudowy

mieszkaniowej jednorodzinnej,

- dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami MW - jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem US - jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

W ww. terenach możliwa jest lokalizacja funkcji usługowych, jednak mając na uwadze zawarte w ustaleniach planu dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska można prognozować, że w terenach tych nie będą powstawały obiekty uciążliwe akustycznie.

W ustaleniach planu dla tych terenów wyeliminowano możliwość lokalizacji funkcji usługowych, które mogłyby stanowić uciążliwość dla sąsiednich terenów zabudowy mieszkaniowej takich jak usługi związane z handlem hurtowym, składowaniem, magazynowaniem, przetwarzaniem, rzemiosłem o profilu produkcyjnym, obsługą komunikacji samochodowej takich jak stacje paliw, myjnie samochodowe, lakiernie samochodowe.

W terenach P1 i P2 wykluczono możliwość lokalizacji usług związanych z domami opieki społecznej, opieką zdrowotną, rekreacją i wypoczynkiem, stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży typu żłobek, przedszkole, szkoła.

Ewentualna uciążliwość związana z emisją hałasu przez usługową lub produkcyjną działalność może być ograniczona lub wyeliminowana przez:

- realizację nasadzeń zielenią izolacyjną,
- stosowanie urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu,
- odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Przy zastosowaniu ww. sposobów ograniczenia lub eliminacji uciążliwości hałasu związanego z działalnością usługową, mając przy tym na uwadze prognozowane nieznaczne pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie pojawi się możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych w zakresie hałasu i zanieczyszczeń.

13.5 Emitowanie pól elektromagnetycznych.

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropoge-

niczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wyładowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elektromagnetyczne Słońca), a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecznictwie, diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne. Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mogą mieć istotny wpływ na środowisko są instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Realizacja ustaleń planu może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego, uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera podstawowe regulacje prawne, dotyczące ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z art. 121 tej ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska przez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do wartości dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Projektant i użytkownik urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne ma obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków eliminujących zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448), określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Przez tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozumie się tereny, dla których taką funkcję przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustaleniami planu w obszarach objętych opracowaniem realizacja zabudowy mieszkaniowej jest możliwa w terenach w terenie MNU, MN1, MW. W pozostałych terenach nie ma możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, natomiast będą powstawały miejsca dostępne dla ludzi.

W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstawać instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne. W zależności od rodzaju przedsięwzięcia określonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) na etapie lokalizacji oraz budowy tego rodzaju obiektów inwestor jest lub może być zobowiązany przez odpowiedni organ ochrony środowiska do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji. Poziom pól elektromagnetycznych nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach szczególnych, przy czym inne poziomy pól elektromagnetycznych obowiązują dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, a inne dla pozostałych terenów - jak dla miejsc dostępnych dla ludzi.

W obszarze objętym opracowaniem występują napowietrzne linie średniego i wysokiego napięcia. W strefach bezpieczeństwa tych linii odsunięto nieprzekraczalną linię zabudowy. W projekcie planu zawarto też ustalenie w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym - poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w tym:

- dla terenów oznaczonych symbolami MNU, MN1, MW obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- dla wszystkich pozostałych terenów w granicach obszaru objętego planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Mając na względzie wyżej wymienione ustalenia można przewidywać, że promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

13.6 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pojęcie poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska albo prowadzące do powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2016 poz. 138) określa ro-

dzaje i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W obszarze objętym opracowaniem ewentualnym zagrożeniem dla środowiska mogą być przede wszystkim wypadki komunikacyjne i awarie pojazdów przewożących tranzytem materiały niebezpieczne.

13.7 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.

Pierwotny krajobraz omawianych terenów został w dużej mierze przekształcony wskutek działalności rolniczej i osadniczej człowieka. Nowe obszary zabudowy wyznaczone w planie znajdują się w sąsiedztwie dróg i terenów zabudowy. Realizacja zagospodarowania zgodnego z ustaleniami planu nie będzie więc w tym terenie stanowić dominanty wysokościowej ani krajobrazowej.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu w obszarze objętym opracowaniem będzie mogła powstać nowa zabudowa mieszkaniowa i usługowa na zasadzie uzupełnienia istniejącego układu osadniczego. Wszystkie wyznaczone w planie tereny zajmują obszar terenów użytkowanych rolniczo, bezpośrednio przyległych do terenów zabudowy. Wprowadzenie zabudowy na tereny dotychczas niezabudowane ograniczy wielkość powierzchni biologicznie czynnej na skutek jej zabudowania i utwardzenia. W ustaleniach planu dla obszaru objętego opracowaniem wprowadzono szczegółowe wytyczne w odniesieniu do parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, aby zapewnić właściwe „wkomponowanie” nowych inwestycji w przestrzeń osadniczą. Z uwagi na położenie terenów projektowanej zabudowy i powiązanie funkcjonalne projektowanych terenów zabudowy z terenami istniejącego osadnictwa, zabudowa w tych obszarach nie będzie stanowiła zauważalnego i dyszharmonizującego elementu w krajobrazie.

Projekt miejscowego planu wprowadza szereg ustaleń ograniczających potencjalny niekorzystny wpływ projektowanych terenów na środowisko. Wprowadza liczne ograniczenia w zakresie możliwości lokalizacji funkcji usługowych, ograniczenia w zakresie zasad odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych, mających na celu ochronę środowiska wodno-gruntowego przed zanieczyszczeniem. Biorąc pod uwagę ustalenia planu oraz po przeanalizowaniu istotnych cech krajobrazu na analizowanym terenie można wnioskować o braku negatywnego oddziaływania na ten element środowiska przyrodniczego.

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

13.8 Ocena wpływu ustaleń planu na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Oddziaływanie jakie przyniosą inwestycje planowane w obszarach objętych opracowaniem będzie się wiązało z wprowadzeniem obiektów budowlanych na tereny wolne od zabudowy, bądź zabudowane w minimalnym stopniu. Spośród wszystkich obszarów objętych opracowaniem najmniej przekształconymi antropogenicznie obszarami, a jednocześnie stanowiącymi największą wartość pod względem przyrodniczym i krajobrazowym są obszary objęte istniejącymi formami ochrony przyrody, takimi jak: Park Krajobrazowy „Orlich Gniazd”. Szczegółową analizę wpływu ustaleń projektu planu na ww. istniejące formy ochrony przyrody zawarto w rozdziale 14 niniejszej prognozy.

Zaproponowany w projekcie planu miejscowego rozwój sieci osadniczej nie jest zbyt intensywny.

Nowe obszary zabudowy stanowią kontynuację i uzupełnienie istniejącego układu osadniczego. Projektowane tereny zabudowy zlokalizowane są przede wszystkim jako poszerzenia istniejących terenów zabudowy. Zabudowa ta nie jest jednak na tyle intensywna, aby spowodować powstanie barier ekologicznych i ograniczyć możliwości migracyjne zwierząt. Obszary objęte opracowaniem w rejonach nowych terenów zabudowy wyznaczonych w projekcie planu nie zawierają też elementów o nadzwyczajnie wysokich walorach przyrodniczych, stanowią je bowiem w dużej mierze fitocenozy pochodzenia antropogenicznego, to jest agrocenozy i użytki zielone.

W strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy wyraźnie dominują tereny niezainwestowane (otwarte), jako tereny rolne i leśne. Strukturę funkcjonalno - przestrzenną gminy cechują prawidłowe relacje przestrzenne pomiędzy terenami otwartymi i zainwestowanymi, wyrażające się w ziarnistości terenów osadniczych i ciągłości terenów otwartych. Obszar gminy charakteryzuje się dość zwartą i uporządkowaną zabudową w centralnej części miejscowości i niewielkim rozproszeniem zabudowy poza obszarem centrum. Brak jest rozproszonej, chaotycznej zabudowy. Ciągłość ekosystemów terenów otwartych nie jest przerwana terenami zainwestowanymi.

Ustalenia planu stanowią powiększenia i uzupełnienie istniejących terenów zabudowy, i jako takie nie powodują przerwania ciągłości terenów otwartych.

Projekt planu zakłada nieznaczny wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Obszary przeznaczone pod zainwestowanie są przestrzennie niezbyt zróżnicowane i charakteryzują się znacznym stopniem przekształcenia antropogenicznego, stąd też można stwierdzić, że ustalony w planie wzrost powierzchni terenów zabudowy nie będzie wywierał negatywnego wpływu na świat roślin i zwierząt.

Tereny zabudowy wyznaczone w planie będą obsługiwane przez istniejące drogi publiczne i we-

wewnętrzne. W projekcie planu przewiduje się także możliwość lokalizacji dojazdów, które będą obsługiwały projektowane tereny zabudowy. Drogi te nie będą stanowiły bariery dla przyrody żywej. Zabudowa, której możliwość lokalizacji ustalono w projekcie planu nie będzie także powodowała barier na szlakach migracyjnych fauny, ponieważ ustalenia planu nie wprowadzają żadnych zmian w obrębie wyznaczonego korytarza ekologicznego dla ssaków drapieżnych D/JURA-PILICA i ssaków kopytnych K/JURA-PILICA.

W wyniku realizacji ustaleń planu nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu na florę i faunę terenu. Tereny projektowanej zabudowy znajdujące się w obszarach objętych opracowaniem zostaną trwale wyłączone z użytkowania rolniczego.

W obszarze objętym opracowaniem nie będzie konieczne wystąpienie o zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne. Z uwagi jednak na konieczność poszerzenia istniejących dróg kosztem terenów leśnych oraz podtrzymanie ustaleń obowiązującego planu w zakresie przeznaczenia pod zabudowę gruntów leśnych konieczne będzie uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

13.9 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.

Realizacja ustaleń planu nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

14. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się częściowo w otulinie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, a częściowo w jego granicach.

Park został utworzony na mocy Uchwały nr III/11/80 Woj. Rady Narodowej w Katowicach z 20 czerwca 1980 r. oraz Rozp.17/95 Woj. Katowickiego z 1 lutego 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 3/95), Uchwała Woj. Rady Narodowej w Częstochowie z 17 czerwca 1982 r. nr XVI/70/82 oraz rozporządzenie nr 15/98 Woj. Częstochowskiego z 22 czerwca 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego nr 10 poz. 74 zmiana 1998 nr. 20 poz. 220).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Aktualnym aktem prawnym określającym m.in. zasady gospodarowania na terenie parku jest Rozporządzenie Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” – 51/1423.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem na obszarze Parku obowiązują zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627, z późn. zm.);
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb, oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwsuwiskowym, lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody, racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową,
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Dla obszaru Parku został także ustanowiony plan ochrony, przyjęty Uchwałą nr IV/48/2/2014 Sej-

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

miku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 25 marca 2014 r. poz. 1763).

W poniższej tabeli zestawiono ustalenia planu dotyczące wyznaczonych obszarów zabudowy z ustaleniami planu ochrony dla poszczególnych podstref.

Nazwa podstrefy	Ustalenia planu ochrony	Ustalenia projektu planu
<p>Podstrefa IIB - obszary o pośrednich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, rejon poszukiwania rozwiązań w zakresie harmonizowania rozwoju obszaru</p>	<p>stanowią go tereny przekształcone w wyniku działalności człowieka, o chaotycznym występowaniu agrocenoz, obszarów leśnych, zadrzewionych, o rozproszonej zabudowie mieszkaniowej i gospodarczej.</p> <p>W celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych w Podstrefie IIB w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planie zagospodarowania przestrzennego województwa:</p> <p>1) Nakazuje się stosowanie rozwiązań planistycznych przewidujących:</p> <p>a) realizację nowego budownictwa mieszkalnego, zagrodowego, letniskowego oraz rekreacyjnego w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej: zapewniając zachowanie jego charakterystycznych cech określonych odpowiednio w ust. 5 pkt. 1 lit. d i e,</p> <p>b) dla istniejących obiektów kubaturowych mieszkalnych, rekreacyjnych i letniskowych przeznaczonych do rozbudowy i nadbudowy – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych określonych w podpunkcie a),</p> <p>c) w nowym budownictwie użyteczności publicznej (np. kościoły, szkoły, sklepy, hotele itp.) – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych wymienionych w podpunkcie a) oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dachów dwuspadowych, symetrycznych i wielospadowych z kalenicą, o kącie nachylenia połaci 10-45 stopni, - wysokości budynku harmonijnie wkomponowanej w teren, - horyzontalnego kształtu bryły <p>d) w nowym budownictwie gospodarczym i gospodarczo - garażowym zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dachy o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni, minimalny wysięg okapu i wiatrownic poza ścianę szczytową nie może być mniejszy niż 60 cm, pokrycie dachu: dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi. - wysokość budynku – równej jednej kondygnacji, 	<p>Tereny:</p> <p>1MN1, 2MN1</p> <p>Część terenu 3MN1, 4MN1, 5MN1</p> <p>1U</p> <p>14MNU-17MNU</p> <p>Tereny MN1 to tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Uzupełniająco w terenach tych może być lokalizowana ograniczona powierzchniowo zabudowa zagrodowa i zagrodowa i nieuciążliwe usługi.</p> <p>Tereny MNU to tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i nieuciążliwych usług.</p> <p>Teren U to teren zabudowy usługowej z zakresu nieuciążliwych usług</p> <p>Ustalenia projektu planu są zgodne z planem ochrony.</p>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

	<p>- horyzontalny kształt bryły, - prostokątny rzut poziomy,</p> <p>- kolorystyka - zapewniająca ciemne barwy dachu (brąz, czerwień, szarość, czarny), elewacje zharmonizowane z dachem i z zastosowaniem naturalnych faktur (zwłaszcza drewnianych, kamiennych, murowanych), kolorystyka kominów i innych elementów na dachu stonowana z kolorystyką dachu.</p> <p>2) Zakazuje się stosowania rozwiązań planistycznych:</p> <p>a) dopuszczających realizowanie zabudowy mieszkaniowej w sposób rozproszony,</p> <p>b) związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym z wyłączeniem inwestycji liniowych, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza podstrefą,</p> <p>c) dopuszczających wydobycie kopalin na powierzchni powyżej 2 ha lub w ilości przekraczającej 20.000 m³ /rok.</p> <p>3) Dopuszcza stosowanie innych rozwiązań planistycznych, niż określone w pkt 1 i 2, w szczególności przewidujących:</p> <p>a) lokalizację urządzeń obsługi ruchu turystycznego takich jak np.: szlaki turystyki pieszej i rowerowej, motorowej, hippicznej, stałe miejsca ogniskowe, trasy wspinaczkowe oraz ściany wspinaczkowe, ścieżki dydaktyczne i edukacyjne, punkty widokowe i postojowe itp.,</p> <p>b) lokalizację parkingów,</p> <p>c) lokalizację obiektów obsługi ruchu turystycznego (kubaturowych) i obiektów sportowych,</p> <p>d) inwestycje infrastrukturalne o znaczeniu lokalnym,</p> <p>e) liniowe inwestycje infrastrukturalne o znaczeniu ponadlokalnym, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza Podstrefą,</p> <p>f) realizację inwestycji związanych z rolnictwem: gospodarstwa rolne, usługi, przetwórstwo, produkcja na rzecz rolnictwa itp.,</p> <p>g) realizację budownictwa mieszkaniowego,</p> <p>h) realizację zabudowy letniskowej i rekreacyjnej,</p> <p>i) wydobycie kopalin na powierzchni do 2 ha i w ilości nie przekraczającej 20.000 m³ /rok,</p> <p>j) organizowanie imprez masowych</p>	
--	---	--

Realizacja ustaleń projektu planu w obszarze objętym opracowaniem nie będzie stanowiła prze-

szkody dla realizacji działań ochronnych w poszczególnych podstrefach Parku wyznaczonych w planie ochrony.

Realizacja ustaleń planu nie będzie też związana z:

- umyślnym zabijaniem dziko występujących zwierząt, niszczeniem ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry,
- likwidowaniem i niszczeniem zadrzewień śródpolnych,
- pozyskiwaniem dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów,
- wykonywaniem prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- dokonywaniem zmian stosunków wodnych,
- likwidowaniem, zasypywaniem i przekształcaniem zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnobłotnych;
- wylewaniem gnojowicy, prowadzeniem chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową,
- utrzymywaniem otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych.

Ww. ograniczenia obowiązują na terenie parku krajobrazowego, zgodnie z Rozporządzeniem Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” – 51/1423. Zmiany, które zostały wprowadzone do planu w stosunku do obecnego sposobu użytkowania terenu nie będą miały wpływu na zachowanie ww. ograniczeń, obowiązujących w granicach Parku Krajobrazowego.

Ustalenia projektu planu dla obszaru objętego opracowaniem nie będą miały wpływu na zachowanie ograniczeń, które zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązują w granicach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

Na terenie gminy Włodowice występuje specjalny obszar ochrony siedlisk PLH240032. Obszar zajmuje powierzchnię 1391.16 ha, przy czym na obszarze gminy Włodowice znajdują się fragmenty tego obszaru o powierzchni łącznej ok. 208,3 ha.

Jest to obszar mający znaczenie dla Wspólnoty zgodnie z Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2015/69 z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny.

O wartościach przyrodniczych tego obszaru decydują przede wszystkim typy siedlisk przyrodniczych

ważnych dla Europy (z Zał. I Dyr. Siedliskowej):

- 5130 – formacje z jałowcem pospolitym *Juniperus communis* na wrzosowiskach lub nawapiennych murawach
- 6210 - murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków,
- 8210 – wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis*
- 8310 – jaskinie nieudostępnione do zwiedzania
- 9130 – Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae* – *Fagenion* , *Galio odorati-Fagenion*)
- 9150 – Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*)

Do głównych zagrożeń obszaru należą:

dla muraw kserotermicznych:

- zaniechanie wypasu, które uruchamia naturalną sukcesję.
- duży ruch turystyczny powodujący ich intensywne wydeptywanie, szczególnie w miejscach łatwo dostępnych.

dla zarośli jałowca:

- zaniechanie wypasu,
- nadmierne ocienienie prowadzi do stopniowego zamierania jałowców.

dla zbiorowisk muraw naskalnych oraz zbiorowisk paproci szczelinowych:

- wspinaczka skałkowa.

dla zachowania siedliska ciepłolubnej buczyny storczykowe:

- niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna (zbyt silne zwarcie drzewostanu eliminujące rośliny typowe dla ciepłolubnej buczyny, jak i jego zbytne rozrzedzenie sprzyjające wnikaniu obcych gatunków, rębnia wielkopowierzchniowa, protegowanie sosny na siedlisku buczyny.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w odległości ok 1 km od ww. obszaru Natura 2000. Projektowane zagospodarowanie terenu w projekcie planu miejscowego nie będą źródłem ww. zagrożeń dla ostoi, z racji odległości od tego obszaru oraz ze względu na ustalenia planu w zakresie zasad ochrony środowiska oraz zasad odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych.

Obszar objęty opracowaniem nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności nie będzie:

- 1) pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- 2) wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- 3) pogarszać integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Projekt planu nie wprowadza żadnych nowych ustaleń w stosunku do ustaleń planu miejscowego dotychczas obowiązującego, które mogłyby oddziaływać w sposób niekorzystny na przyrodę obszarów chronionych, w tym zarówno na Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, jak również na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

15. Ocena określonych w projekcie planu warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.

Projekt planu w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Ustalenia projektu planu uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy.

16. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie planu.

16.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Projekt planu był sporządzany jednocześnie z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Obszar objęty opracowaniem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne, w którym rozpoznano i scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska. Na tej podstawie zbadano uwarunkowania, które objęły określenie przydatności terenów dla rozwoju poszczególnych funkcji oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska i wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest zgodne pod tym względem z opracowaniem ekofizjograficznym.

16.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Ocenę proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania należy przeprowadzić w odniesieniu do całego obszaru gminy. Obszary objęte opracowaniem są obecnie w większości obszarami rolniczymi, nie przeznaczonymi pod zabudowę. Obszary te znajdują się natomiast w bezpośrednim

sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy, stanowiąc ich poszerzenie i uzupełnienia. Zasady zagospodarowania przyjęte w ustaleniach planu stanowią kontynuację planowanej tendencji zagospodarowania obszarów tej części gminy, zgodnie z ustaleniami studium. Ze względu na fakt, że na terenie gminy studium wyznacza obszary wyłączone z możliwości lokalizacji zabudowy jako tereny rolnicze i leśne o dużej w skali gminy powierzchni można stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi zachwianie właściwych proporcji pomiędzy ilością terenów zabudowy do terenów otwartych, pełniących funkcje przyrodnicze.

17. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem planu.

Najważniejszymi dokumentami powiązanimi z projektem planu mają dokumenty o zasięgu regionalnym i lokalnym, w tym:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz. 4619),
- 2) Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 roku stanowiąca aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”, przyjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego 17 lutego 2010 roku,
- 3) Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do 2019 r. z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 przyjęty uchwałą nr V/11/8/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 31 sierpnia 2015,
- 4) Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 roku,

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego gminę Włodowice zakwalifikowano do wiejskiego obszaru funkcjonalnego.

Spośród najważniejszych informacji wynikających z „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+” należy wyróżnić położenie obszaru gminy:

- w obszarze, na którym zlokalizowane są kolejowe tereny zamknięte – którego rozwój winien być ukierunkowany na zachowanie ich funkcji podstawowych bezpośrednio związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa, z jednoczesnym wykorzystaniem cech tych obszarów do rozwoju regionu,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- w obszarze cennym przyrodniczo – którego rozwój powinien być ukierunkowany na ochronę walorów przyrodniczych obszarów cennych przyrodniczo. Cenne elementy środowiska przyrodniczego stanowią jednocześnie główne walory turystyczne województwa śląskiego, stwarzające możliwości rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej regionu. Funkcja ta jest ważnym czynnikiem nie tylko wzrostu, ale także aktywizacji gospodarczej wielu obszarów regionu. Jednakże rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej na obszarach cennych przyrodniczo winien zostać podporządkowany zachowaniu różnorodności biologicznej.
- w obszarze udokumentowanych złóż kopalin, którego rozwój powinien być ukierunkowany na ochronę terenów złóż umożliwiającą ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska
- w obszarze ochrony krajobrazów kulturowych, którego rozwój powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu,
- w obszarze funkcjonalnym ochrony i kształtowania zasobów wodnych obejmującym teren całego województwa.

Zagospodarowanie obszaru objętego opracowaniem jest spójne z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa.

W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego określono cele i kierunki ochrony środowiska do 2019 r. z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024:

- Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych,
- Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami
- System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.
- Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii.
- Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6.

- Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych.
- Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi.
- Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi.
- Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska
- Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach.

Projekt planu jest spójny z ww. programem ochrony środowiska.

Projekt analizowanego planu miejscowego wnosi następujące ustalenia uwzględniające ochronę środowiska, przyrody, krajobrazu, wartości kulturowych, życia i zdrowia ludzi w kontekście ww. dokumentów:

- Nakaz respektowania dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów zabudowy mieszkaniowej, określonych w rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- Nakaz odprowadzania ścieków komunalnych do kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej lub do indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków,
- Ustalenia dotyczące ujmowania i oczyszczania ścieków, w tym także wód opadowych i roztopowych z powierzchni narażonych na zanieczyszczenie do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy Prawo wodne,
- Dopuszczenie stosowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW,
- Dopuszczenie stosowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, w wyznaczonych terenach,
- Ustalenia dotyczące maksymalnej wysokości zabudowy (zapobiegające przekroczeniu skali zabudowy w krajobrazie),
- Nakaz zachowania standardu przyjętego wskaźnika stosunku terenów biologicznie czynnych do terenów zabudowy oraz intensywności zabudowy.

Ustalenia planu uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Realizacja ustaleń planu nie będzie wywierać negatywnego wpływu na jednolite wody powierzchniowe i podziemne.

18. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń planu.

W celu kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu niezbędne jest prowadzenie systemu monitoringu planu miejscowego. Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgod-

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6.

ności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planie miejscowym, jak również potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Realizacja postanowień dokumentu jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, następuje na skutek wykonania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Metody i częstotliwości przeprowadzenia analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zgodny ze studium jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego powinna polegać na:

- ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;
- ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń studium i planów na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in.:

- stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć wodociągowa, sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wielkość rezerw na podstawowych urządzeniach i obiektach inżynierii,

- monitoring udziału powierzchni biologicznie czynnej - zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki – na podstawie dokumentacji technicznej,

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń planu powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności studium i planów miejscowych.

Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy Włodowice, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Gminy. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji ustaleń planu.

19. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń planu.

Prace nad prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równoległe z pracami nad projektem planu. Wstępna identyfikacja walorów środowiskowych, rozpoznanie potencjalnych problemów środowiskowych w konfrontacji z założeniami koncepcyjnymi projektu planu pozwoliły na określenie ogólnych zaleceń mających na celu zapobieganie i ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko. Zalecenia te zostały uwzględnione już w trakcie prac nad projektem planu.

W projekcie planu, który jest przedmiotem niniejszej prognozy uwzględniono większość zgłoszonych na wcześniejszym etapie postulatów. Wdrożenie tych postulatów nastąpiło w formie bezpośredniej zmiany funkcji poszczególnych terenów lub poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście projektu planu.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie wskazano więc rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń planu, gdyż zastosowane rozwiązania były na bieżąco konsultowane.

Wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w rozdziale 13 i omówione w poszczególnych podrozdziałach, które odnoszą się do ocen w ramach poszczególnych kryteriów.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie planu zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla środowiska w wyniku realizacji jego ustaleń.

20. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie planu. Wśród rozwiązań alternatywnych rozważano różne warianty parametrów i wskaźników zagospodarowania terenu takie jak wielkość udziału powierzchni biologicznie czynnych, wysokość i intensywność zabudowy. Przyjęte wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu są wynikiem analiz mających na celu wkomponowanie nowych obiektów w otoczenie i krajobraz.

Przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania określone w ustaleniach projektu planu są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych oraz funkcjonalno-przestrzennych. Przeznaczenie to uwzględnia ponadto istniejące zagospodarowanie terenów zabudowanych i ustalenia studium.